

VESILAHDEN KUNNAN PERUSOPETUKSEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

8.12.2022

Sisällys

1 Opiskeluhoitopalvelut	4
1.1 Opiskeluhoollon kokonaistarve ja palveluiden mitoitus	5
1.2 Koulupsykologi	6
1.3 Koulukuraattori	6
1.4 Kouluterveydenhuolto	7
Lääkitys koulupäivän aikana.....	8
Lääkehoidon järjestäminen koulussa.....	8
2. Opiskeluhoollon toiminnan muodot	9
2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat.....	9
Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän toimintatavat ja käytännöt	9
Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa	9
Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen, lastensuojelullisten toimenpiteiden sekä sairaalaopetuksen yhteydessä	12
2.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen.....	12
Opiskeluhoitokertomusten laatiminen ja säilytys	13
3. Turvallinen arki	14
3.1 Koulun järjestyssäännöt.....	15
3.2 Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen.....	15
Jos oppilas sairastuu kesken päivän:	16
Kun poissaolojen määrä ylittää lukukaudessa 45h tai 70h:	16
Luvattomat poissaolot:	16
3.3 Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus.....	16
3.4 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	17
3.5 Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet	18
3.6 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	18
Kiusaamisen ehkäiseminen.....	19

Toimintamalli riita-, väkivalta- ja kiusaamistilanteissa.....	20
Kiusaamistilanteeseen puuttumisen toimintamalli 2022:	22
3.7 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa	23
4. Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa	23
5. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen.....	24
LIITE 1: Yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosikello	25
LIITE 2 Työrauha koulussa	29
LIITE 3 Vesilahden yhtenäiskoulun poissaoloihin puuttumiseen toimintamalli	58

1 Opiskeluhoitopalvelut

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoollon tavoitteena on edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Opiskeluhoito liittyy koulun henkilöstön kasvatukseen ja opetustehtävään. Opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien tehtävä. Koulun opiskeluhoollista toimintaa johtaa rehtori. Opiskeluhoitoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu opiskeluhoito että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahoito.

Vesilahden kunnan oppilaitoksissa opiskeluhoollon suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kahdesta suunnitelmasta, jotka yhdessä ohjaavat opiskeluhoollon suunnittelua ja toteutusta. Suunnitelmat ovat:

- paikalliseen opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus opiskeluhoollosta
- lukuvuosisuunnitelman tarkennukset opiskeluhooltoon ja opiskeluhoollon vuosikello

Opiskeluhoitosuunnitelma on kaikkien Vesilahden koulujen yhteinen. Suunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksytään Vesilahden kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan noin viiden vuoden välein.

Vesilahden kunnassa toimii kolme perusopetuksen yksikköä: Vesilahden yhtenäiskoulu, Narvan koulu sekä Ylämäen koulu. Vesilahden kunnassa on yksi koulupsykologi, yksi koulukuraattori, 2 kouluterveydenhoitajaa sekä koululääkäri. Koulupsykologin ja -kuraattorin asiakkaisiin kuuluvat esikoululaiset - 9. -luokkalaiset oppilaat. Kouluterveydenhoitajan asiakkaita ovat 1.–9. luokkien oppilaat esikoululaisten kuuluessa neuvolatoiminnan piiriin. Kouluterveydenhuollosta (kouluterveydenhoitaja, lääkäri) vastaa Vesilahden ja Pirkkalan kunnan yhteinen Pirkkalan yhteistoiminta-alue 31.12.2022 saakka. Kouluterveydenhoitajien esimies on kouluterveydenhuollon osastonhoitaja. Koulukuraattorin ja -psykologin esihenkilö on sivistysjohtaja. Terveystieteiden palveluja tarjoavat myös terveyskeskuspsykologi ja psykiatrisen sairaanhoitaja. Nuorisotoimen alaisuudessa toimii kaksi nuorisotyöntekijää, 1 koulunuorisotyöntekijä, 1 harrastuskoordinaattori ja yksi etsivä nuorisotyöntekijä.

Vesilahden kunnan monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa opetuksen ja koulutuksen järjestäjäkohtaisesta opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Koulujen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaavat oppilaitoskohtaiset opiskeluhoitoryhmät. Yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilas- tai opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvien asioiden käsittelemistä varten kootaan monialainen asiantuntijaryhmä tapauskohtaisesti.

Opiskeluhoito toimii Vesilahdessa monialaisesti. Oppilaan ja huoltajan sekä kasvatus- ja opetustoimen, sosiaali- ja terveystoimen sekä nuoris- ja liikuntatoimen keskinäinen yhteistyö rakentaa toimivan perustan yhteiselle hyvinvointityölle. Monialaiset osaajat toimivat yhteistyössä keskinäistä konsultaatiota hyödyntäen. Palvelut suunnataan yhteisölle ja yksilölle. Koulun vastuulla on oppilaan ja huoltajan tiedottaminen ja ohjaaminen opiskeluhoillon palveluihin.

Opiskeluhoillon keskeiset yhteistyötahot ovat:

- Nuorisotoimi
- Perusterveydenhuollon palvelut: terveystakeskuspalvelut, perheneuvola, puhe-, toiminta- ja fysioterapiapalvelut
- Sosiaalipalvelut: lastensuojelupalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Erikoissairaanhoido
- Poliisi

Opiskeluhoito on jatkumo esiopetuksesta perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle. Opiskeluhoillon toimivuutta ja yhteisiä käytänteitä arvioidaan ja kehitetään suunnitelmallisesti opetuksen järjestäjän toimesta. Kouluterveyskyselyt, asiakastyytyväisyyskyselyt sekä muut kunnan laadunhallinnan työvälineet antavat informaatiota opiskeluhoollolisten toimintojen toimivuudesta.

1.1 Opiskeluhoillon kokonaistarve ja palveluiden mitoitus

Opetussuunnitelman perusteet velvoittavat tarjoamaan oppilaalle riittävät palvelut, joilla turvataan oppimisen edistymisen. Koulupsykologi- ja kuraattoripalveluiden asiakaspohjan mitoituksen tavoitteena on 670 asiakasta/ kuraattoria ja 780 asiakasta/ psykologia kohden. Koulupsykologien henkilöstömitoitukset tulevat voimaan 1.8.2023. Kouluterveydenhuollon henkilöstömitoituksessa käytetään voimassa olevia suosituksia huomioiden suositusten jälkeen voimaan tulleen lain ja asetuksen sekä paikalliset olosuhteet. Asiakaspohjan tavoitteena voidaan pitää 600 asiakasta/terveydenhoitaja ja 2100 asiakasta/lääkäri.

Suunnitelma koulujen käytettävissä olevien resurssien kohdentamisesta koulujen kesken sekä yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoillon kesken tehdään vuosittain kertyneen lasten ja nuorten hyvinvointia koskevan seurantatiedon pohjalta. Resurssien arvioinnissa otetaan huomioon myös opiskeluhoillon seurannassa, kehittämisessä ja toteuttamisessa vaadittava opetushenkilöstön ja opiskeluhoillon palveluiden asiantuntijoiden työpanos. Lisäksi huomioidaan kouluyhteisön ja -ympäristön tarpeet, asuinalueen erityispiirteet sekä tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä koulussa. Resurssien kohdentamistyötä koordinoivat koulupsykologi ja koulukuraattori.

1.2 Koulupsykologi

Opiskeluhuollossa koulupsykologi toimii lapsen tasapainoisen kasvun ja kehityksen sekä psyykkisen hyvinvoinnin tukemiseksi yhteistyössä lapsen tai nuoren, perheen, koulun ja muiden verkostojen kanssa. Koulupsykologin työn painopisteenä on ennalta ehkäisevä toiminta, jonka toteutumiseksi lähes puolet koulupsykologin työajasta tulee painottua yhteisölliseen opiskeluhooltoon.

Koulupsykologin tehtäviin kuuluu:

- Kouluyhteisöjen ja oppimisympäristöjen hyvinvoinnin ja turvallisuuden sekä yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen ja edistäminen yhdessä koulujen ja muiden opiskeluhoollon henkilöiden kanssa
- Lapsen ja nuoren hyvinvointiin, kehitykseen, käyttäytymiseen, oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvien tuen tarpeiden arviointi, selvittely sekä tukeminen (mm. psykologiset tutkimukset, neuvottelut, konsultaatiot, tukikeskustelut, ryhmätoiminta)
- Vanhempien ohjaus ja neuvonta lapsen kasvatukseen ja tuen tarpeeseen liittyvissä asioissa (ohjaus tarvittaessa koulun ulkopuolisen tuen piiriin ja jatkotutkimuksiin ja -hoitoon)
- Osallistuminen koulun ja esiopetuksen tukitoimien suunnitteluun sekä opetus- ja kasvatushenkilöstön konsultointi
- Moniammatillinen yhteistyö kuraattorin, koulun henkilökunnan ja kouluterveydenhuollon sekä muiden yhteistyötahojen kanssa (mm. sosiaali- ja terveystoimi, lastensuojelu, kuntouttajat, TAYS, nuorisotoimi)
- Osallistuminen opiskeluhooltotyön ja koulupsykologitoiminnan kehittämiseen sekä muuhun lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvään kehittämistoimintaan

1.3 Koulukuraattori

Koulukuraattori on ennaltaehkäisevää lastensuojelutyötä tekevä koulun sosiaalityöntekijä, jonka tavoitteena on oppilaiden ja heidän perheidensä hyvinvoinnin sekä oppilaan myönteisen kasvun edistäminen kouluyhteisössä. Koulukuraattori työskentelee oppilaiden koulunkäynnin edellytysten turvaamiseksi sekä kouluyhteisön toimintakyvyn lisäämiseksi. Koulukuraattorin tavoitteena on tukea oppilaiden arjen sujumista ja vuorovaikutussuhteita.

Koulukuraattori tukee oppilaita muun muassa poissaoloihin, käyttäytymiseen, kiusaamiseen, kaverisuhdeongelmiin, perhetilanteisiin, tunne-elämään ja vapaa-aikaan liittyvissä asioissa. Yksilöllisen opiskeluhooltotyön ohella kuraattorin työstä lähes puolet tulee painottua ennalta ehkäisevään yhteisölliseen opiskeluhooltoon.

Koulukuraattorin tehtäviin kuuluu:

- Lapsen, nuoren ja perheiden tapaamiset (tukikeskustelut, neuvottelut)
- Ennaltaehkäisevät työmuodot kuten ryhmätoiminta ja oppituntien pitäminen
- Yhteistyö huoltajien kanssa ja tarvittaessa ohjaus koulun ulkopuolisen avun piiriin
- Moniammatillinen yhteistyö koulun henkilökunnan, koulupsykologin ja kouluterveydenhuollon toimijoiden sekä muiden yhteistyötahojen kanssa (mm. lastensuojelu, nuorisotoimi)
- Tukioppilaiden ohjaaminen opettajan työparina
- Hyvinvointia kartoittavat kyselyt ja niiden pohjalta suunnitellut tukitoimet
- Osallistuminen opiskeluhoitotyön kehittämiseen ja koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämiseen yhdessä koulun ja muiden opiskeluhoitojen henkilöiden kanssa

Keskustelut sekä koulupsykologin että koulukuraattorin kanssa ovat luottamuksellisia ja vapaaehtoisia. Oppilas voi hakeutua koulukuraattorin tai koulupsykologin luokse oma-aloitteisesti tai huoltajien pyynnöstä. Jos huoli lapsen tai nuoren tilanteesta on ilmennyt koulussa, yhteydenotto voi tulla opettajalta, koulunkäynnin ohjaajalta tai opiskeluhoitoryhmän jäseniltä. Koulupsykologilla, koulukuraattorilla ja kouluterveydenhuollolla on Vesilahdessa omat kirjaamis- ja arkistointijärjestelmänsä.

1.4 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on turvata lapsen ja nuoren terve kasvu ja kehitys terveystarkastusten ja terveystarkastuksen avulla. Tavoitteena on mahdollisimman tasapainoinen ja terveelliset elämäntavat omaksunut aikuinen. Kouluterveydenhuolto on tarkoitettu peruskoululaisille ja heidän perheilleen. Se on lakisääteistä ja maksutonta perusterveydenhuollon ennaltaehkäisevää palvelua, jota on saatavilla pääsääntöisesti koulupäivien aikana koululta. Terveystarkastajan ollessa koululla paikalla, oppilailla on mahdollisuus tulla vastaanotolle ilman ajanvarausta ennalta ilmoitettuna ajankohtana.

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on myös:

- Kasvu- ja kehityshäiriöiden sekä piilevien sairauksien löytyminen
- Ammatinvalintaan vaikuttavien terveydellisten seikkojen huomioonottaminen
- Osallistuminen oppimisen, tunne-elämän ja käyttäytymisen ongelmien tunnistamiseen ja selvittämiseen yhteistyössä kodin sekä koulun opiskeluhoitohenkilöstön ja opetushenkilöstön kanssa ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen.
- Oppilaan hyvinvoinnin ja terveyden seuraaminen, arviointi ja edistäminen.
- Pitkäaikaissairaana lapsen omahoidon tukeminen yhteistyössä muiden opiskeluhoitojen toimijoiden sekä lapsen hoitoon osallistuvien kanssa.
- Koulun viihtyisyyden, terveellisuuden ja turvallisuuden edistäminen ja seuranta
- Koulutapaturmien ensiavusta huolehtiminen sekä koulussa äkillisesti sairastuneiden hoidon järjestäminen.

- Lisäksi kouluterveydenhuolto huolehtii rokotusohjelman toteutumisesta.

Oppilaalle järjestetään lakisääteiset terveystarkastukset jokaisella vuosiluokalla ja 1., 5., ja 8. vuosiluokalla tarkastus on laaja terveystarkastus. Terveystarkastukset ovat sisällöltään annettujen ohjeiden ja säännösten mukaiset. Laaja tarkastus perustuu oppilaan oman näkemyksen lisäksi vanhempien, opettajan ja kouluterveydenhuollon arvioon oppilaan hyvinvoinnista. Laajaan tarkastukseen osallistuu sekä terveydenhoitaja että lääkäri ja vanhempia pyydetään mukaan.

Kouluterveydenhuolto tekee yhteistyötä terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä lukuvuoden aikana alakoulun osalta seuraavasti: kouluterveydenhoitajan alakoulun tunnit 5.luokalla murrosikään liittyvistä asioista. Yläkoulun 8.luokille voidaan myös järjestää tarvittaessa terveydenhoitajan tunti.

Kouluterveydenhuoltoon ja koululääkäritoimintaan ei kuulu varsinainen sairaudenhoito, paitsi ensiapu koulutapaturmissa ja ensihoito-ohjeet sairastuneille. Koululaisten sairaanhoidolliset asiat hoidetaan pääsääntöisesti kuntien terveysasemilla. Oppilaan huoltajat varaavat tarvittaessa ajan terveysasemalle.

Lääkitys koulupäivän aikana

Tyypillisiä pidempiaikaisia lääkitystarpeita koulussa ovat diabeetikoiden lääkityksen järjestäminen. Tavallisia ovat myös ensiapuun tarkoitetut lääkitykset esimerkiksi vaikeasti allergisilla, astmaatikoilla tai epileptikoilla. Myös muut pitkäaikaissairaudet tai kehitysvammaisuus voivat edellyttää lääkitsemistä koulupäivän aikana. Usein työntekijän tehtävänä on annostella huoltajan toimittama lääkeannos, mikäli se on tarkoitettu koulussa tai aamu- tai iltapäivätoiminnassa otettavaksi. Tällöin ohjeesta ja lääkkeen toimittamisesta vastaa ensi sijassa huoltaja ja lääkkeen antamisesta toimintayksikön työntekijä.

Lääkehoidon järjestäminen koulussa

Lääkehoidon toteuttaminen koulussa perustuu oppilaan ja hänen huoltajiensa sekä lääkehoitoa toteuttavan työntekijän ja toimintayksikön johdon väliseen yhteiseen sopimukseen. Kouluja sekä koululaisille järjestettävää aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan pitää niin sanottuina lääkehoidon epätyypillisinä alueina. Näillä epätyypillisillä alueilla lääkehoitoa toteuttavat usein lääkehoitoon kouluttamattomat henkilöt. Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut valtakunnalliset ohjeet (STM 2005) lääkehoidon toteuttamisesta erilaisissa toimintaympäristöissä. Opetustoimen lainsäädäntö ei määrittele työntekijöiden lääkehoitoon osallistumista, eikä työntekijöitä siten voida tehtävään velvoittaa. Yhteistyön merkitys lääkehoidon koulutuksen saaneiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa korostuu erityisesti näillä lääkehoitoa toteuttavilla epätyypillisillä alueilla. Ennen suostumuksensa antamista lääkehoitoon ryhtyvälle työntekijälle ja hänen esimiehelleen tulee selvittää lääkitsemiseen liittyvät vastuut ja velvollisuudet. Lääkitsemiseen, silloin kun se on työnantajan hyväksymää toimintaa, liittyvä vastuu ja mahdolliset vahingonkorvauskysymykset ratkaistaan samoin periaattein kuin koulutyössä yleensäkin.

2. Opiskeluhuollon toiminnan muodot

2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat

Yhteisöllisellä opiskeluhoitolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Opiskeluhoiton päähuomio on yhteisöllisessä ennaltaehkäisevässä opiskeluhoitossa, johon kaikki koulu yhteisön jäsenet osallistuvat osana heidän päivittäistä toimintaansa. Ennaltaehkäisyn keinona on ensisijaisesti yhteisöllinen opiskeluhoito, jolla halutaan tukea koko oppilaitosyhteisöä.

Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän toimintatavat ja käytännöt

Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhoiton suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja toiminnan arvioinnista. Ryhmän tehtävänä on lisäksi ennaltaehkäistä oppimisen esteitä, tukea opettajia kasvatus- ja opetustyössä sekä seurata ja arvioida opiskeluhoitollisten toimenpiteiden vaikutuksia. Opiskeluhoitoryhmä suunnittelee ja toteuttaa tarvekartoituksen pohjalta opiskeluhoitolliset toimenpiteet koulun tasolle (esim. teemapäivät, tapahtumat, hankkeet).

Opiskeluhoitoryhmää johtaa ja kutsuu koolle koulun rehtori. Opiskeluhoitoryhmään kuuluvat mahdollisuuksien mukaan: rehtori, erityisopettaja, koulukuraattori, terveydenhoitaja, koulupsykologi, oppilaanohjaaja sekä nuorisotyöntekijä. Vesilahden kunnan nuorisotoimi suuntaa koulunuorisotyön voimavaroja erityisesti yläkoulun käyttöön ja on omalla panoksellaan kehittämässä yhteisöllistä opiskeluhoitoa koulun arjessa. Opiskeluhoitoryhmään kutsutaan teeman/aiheen mukaan tarvittaessa myös muuta opetushenkilöstöä, asiantuntijoita ja oppilaiden sekä vanhempainyhdistyksen edustajia. Ryhmä kokoontuu noin kaksi kertaa kuukaudessa. Ryhmän toimintaa ohjaa koulukohtainen opiskeluhoitotoiminnan vuosikello.

Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

Perusopetuksessa toteutettavan ohjauksen tavoitteena on, että kaikille löytyy jatko-opiskelupaikka peruskoulun jälkeen. Ohjauksen tulee jatkua yhtenäisesti koko perusopetuksen ajan siten, että kaikki opettajat toimivat yhteistyössä oppilaan opintopolun aikana ja opiskelun nivelvaiheissa (esikoulusta kouluun, 2. luokalta 3. luokalle, alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta toiselle asteelle). Kaikkien opettajien tehtävänä on ohjata oppilasta oppiaineiden opiskelussa sekä auttaa häntä opiskelutaitojen kehittämisessä ja pyrkiä ennaltaehkäisemään opintoihin liittyvien ongelmien syntymisestä. Lisäksi jokaisen opettajan tehtävänä on oppilaiden persoonallisen kasvun, kehityksen ja osallisuuden tukeminen.

Lukuvuoden aikana kaikille oppilaille ja huoltajille annetaan ohjausta ja tietoa perusopetuksen työtavoista, valintamahdollisuuksista ja niiden merkityksestä tulevaisuudelle. Edelleen huoltajille

selvitetään, kuinka ohjaus koulussa on järjestetty sekä miten on hoidettu opiskeluun, opiskeluhooltoon ja tukipalveluihin liittyvät asiat koulukohtaisesti. Lukuvuoden mittaan järjestettävissä henkilökohtaisissa tapaamisissa, vanhempainilloissa ja muissa tapaamisissa opettajat yhdessä huoltajien kanssa käyvät läpi oppilaan opiskeluun ja valintoihin liittyviä kysymyksiä.

Kouluissamme ohjauksesta vastaa vuosiluokilla 1-6 luokanopettaja ja vuosiluokilla 7-9 oppilaanohjaaja yhdessä muiden opettajien ja opiskeluhooltohenkilöstön kanssa. 7. luokkien oppilaat suorittavat työelämään tutustumisen koulun sisäisenä työharjoitteluna. 8. ja 9. luokilla oppilaat ovat viikon jakson tutustumassa työelämään itse valitsemassaan työpaikassa. Lisäksi eri oppiaineiden opetussuunnitelmien sisältöihin kuuluu yrittäjyyteen, työelämän vaatimusten ja taitojen opettamiseen liittyvien asioiden käsittelyä.

Siirtyminen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen: Päivähoidosta esikouluun siirryttäessä pidetään helmi-maaliskuussa tiedonsiirtopalaveri, jossa tietoja siirretään varhaiskasvatuksesta esiopetuksenopettajille. Tiedonsiirrossa apuna on tiedonsiirtokaavake. Esiopetukseen siirtyvien vanhemmille järjestetään myös vanhempainilta.

Siirtyminen esikoulusta kouluun: Oppilaaksi ottaminen ja ilmoittautuminen kouluissa on helmi-maaliskuussa. Huoltajat voivat ilmoittaa lapsensa kouluun Wilman kautta. Esiopetuksesta perusopetukseen siirtyminen edellyttää suunnitelmallista yhteistyötä esiopetuksen ja alkuopetuksen henkilöstön kesken.

Ohjaus nivelvaiheessa toteutuu kiinteänä osana koulun muuta toimintaa. Ohjauksesta vastaa esiopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa. Vesilahdessa toteutetaan joustavan esi- ja alkuopetuksen toimintamallia. Esiopettajat ja luokanopettajat suunnittelevat yhteistä toimintaa jo esiopetusvuoden aikana. Kouluilla toteutetaan luokkien 0-2 opetuksessa joustavia ryhmittelyä koulun lukuvuosisuunnitelmassa määritellyin tavoin.

Esiopettaja siirtää tarvittavat tiedot nivelvaiheessa luokanopettajalle pääsääntöisesti maaliskuuhuhtikuussa. Esiopettaja toimii koollekutsujana tiedonsiirtopalavereissa. Huoltajilla on mahdollisuus olla mukana tiedonsiirtopalavereissa. Tiedonsiirtopalavereissa on mukana tarvittaessa muitakin koulun moniammatillisen ryhmän jäseniä. Toukokuussa on myös tulevien ekaluokkalaisten tutustumispäivä.

Siirtyminen 2. luokalta 3. luokalle: Ohjaus toteutuu kiinteää osana koulun muuta toimintaa. Ohjauksessa edistetään oppilaiden opiskelunvalmiuksien – ja taitojen kehittymistä sekä tuetaan vähitellen kasvavaa vastuuntuntoa koulutyöstä sekä omista tehtävistä ja tavaroista.

Huhti-toukokuussa pidetään tiedonsiirtopalaveri, missä luokanopettaja siirtää tiedot tulevalle luokanopettajalle. Toisen vuosiluokan lopulla oppimisen arvioinnin pääpaino on oppimisen edistymisen arvioinnissa. Oppilaille annetaan lukuvuositolustuksen lisäksi myös muuta ohjaavaa palautetta opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Tavoitteena on tuoda esille oppilaan

vahvuuksia oppijana ja vahvistaa itsetuntoa ja oppimismotivaatiota. Usein on tarpeen arvioida ja suunnitella yhdessä myös oppilaan tarvitsemaa ohjausta ja tukea. Nivelvaihetta lähestyttäessä korostuu opettajan, oppilaan ja huoltajan välinen vuorovaikutus. On tärkeää, että oppilaan omat arviot ja toiveet sekä huoltajan näkemykset tulevat kuulluiksi.

Siirtyminen alakoulusta yläkouluun: Alakoulusta yläkouluun siirryttäessä on useampia toimia, joiden avulla tavoitellaan mahdollisimman sujuvaa nivelvaiheen siirtymää. 6. luokan keväällä koulukuraattori haastattelee jokaisen oppilaan. Oppilaiden kanssa käydään läpi ajatuksia tulevasta muutoksesta ja selvitetään kaveritoiveita tulevia luokkakajakoja varten. Myös huoltajille lähetetään tulevaa siirtymää koskeva kysely. Kuraattorin haastattelujen ja huoltajien kyselyjen jälkeen alakoulun luokanopettajien, yläkoulun opiskeluhuoltohenkilöstön ja tulevien luokanvalvojen kanssa järjestetään tiedonsiirtopalaveri.

Kevään aikana oppilaat pääsevät tutustumiskäynnille yläkouluun. Tutustumispäivään osallistuvat tulevat luokanvalvojat, tukioppilaita sekä muita koulun henkilökunnan jäseniä. Oppilaanohjaaja ja erityisopettaja käyvät myös alakouluilla tukioppilaiden kanssa kertomassa yläkouluun siirtymisestä. Näiden lisäksi oppilaille järjestetään ryhmäytymispäivä Lammasniemessä. Ryhmäyttäminen jatkuu heti syksyllä eri ryhmäytymispäivissä. Kevätlukukauden lopussa 7. luokan tuleville huoltajille järjestetään vanhempainilta.

Siirtyminen yläkoulusta toiselle asteelle: Yhdeksännellä luokalla oppilaat tutustuvat toisen asteen opintoihin. Oppilaanohjaaja esittelee oppilaanohjauksen luokkatunneilla jatko-opintomahdollisuudet. Oppilaanohjauksen tuntien lisäksi jokainen oppilas käy ainakin kerran yksilöohjauksessa. Lähialueen oppilaitoksista käy myös oppilaita ja opinto-ohjaajia esittelemässä oppilaitoksiaan. Oppilaat osallistuvat lähialueilla tarjolla oleville koulutusmessuille. Oppilaat käyvät myös oman kiinnostuksensa mukaan tutustumassa eri oppilaitoksiin joko yksin tai pienryhmissä.

Tavoitteena on löytää kaikille mieluinen suunnitelma jatkokoulutukseen. Yhdeksännen luokan aikana järjestetään vanhempainilta yhteistyössä Lempäälän ja lähialueen oppilaitosten kanssa, jossa esitellään jatko-opintomahdollisuuksia. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden jatko-opinnot suunnitellaan yksilöllisesti moniammatillisena yhteistyönä tarpeen mukaan. Tukea saaneiden oppilaiden huoltajat täyttävät halutessaan tiedonsiirtolomakkeen toisen asteen opintojen järjestämiseksi ja toimittavat lomakkeen jatko-opintopaikkaan.

Opinto-ohjaaja käy kesällä läpi yhteishaun tulokset ja on yhteydessä sekä nuoreen että huoltajaan, jos jatko-opiskelupaikka jäi yhteishaussa saamatta. Opinto-ohjaaja auttaa jälkihaussa ja ohjaa nuorta tarvittaessa etsivän nuorisotyöntekijän asiakkaaksi. Päättövaiheessa oppilaiden tukena on etsivä nuorisotyöntekijä, jonka työn tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyöntekijä pitää yhden oppitunnin 9.luokalla työstään ja kertoo, mitä tapahtuu, jos oppilas ei saa opiskelupaikkaa peruskoulun jälkeen tai opinnot uhkaavat keskeytyä toisen asteen koulutuksessa. Etsivä nuorisotyöntekijä toimii tarvittaessa myös tukihenkilönä jatko-opiskelupaikkaan kohdistuvalla tutustumiskäynnillä.

Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen, lastensuojelullisten toimenpiteiden sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Oppilasta autetaan koulunkäyntiin liittyvissä vaikeuksissa eri tukimuodoin. Tukimuoto määräytyy yksilöllisesti vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Keskeistä on tuen tarpeen varhainen tunnistaminen, tukitoimien aloittaminen ja yhteistyö huoltajien kanssa. Yleisen tuen piirissä ovat kaikki koulun oppilaat. Tehostettua tukea annetaan silloin, kun yleinen tuki ei riitä. Tehostettua tukea antaa luokanopettaja/aineenopettaja tai erityisopettaja oppilaalle laaditun oppimissuunnitelman mukaan. Erityistä tukea annetaan silloin, kun tehostettu tuki ei riitä. Tarvittaessa oppimäärä/oppimäärät yksilöllistetään oppilaan omien edellytysten mukaan. Oppilaalle laaditaan HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) yhdessä huoltajien kanssa.

Yhteistyö lastensuojelullisten toimenpiteiden aikana: Lastensuojelullisten toimenpiteiden aikana oppilaan opetuksen järjestämisessä eri toimijoiden yhteistyön merkitys korostuu. Järjestelyt ja vastuuhenkilöt nimetään aina tapauskohtaisesti. Sijoitetun oppilaan kohdalla tulee ottaa yhteyttä lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään.

Sairaalan lapsen ja nuoren opettaminen: Oikeus opetukseen kuuluu myös sairaalassa oleville lapsille. Perusopetuslain 4 §:n mukaan sairaalan sijaintikunta on velvollinen järjestämään sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle opetusta siinä määrin kuin hänen terveytensä ja muut olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista.

Perusopetuslain 18 §:n mukaan opetus voidaan järjestää osittain toisin kuin perusopetuslaissa ja sen nojalla säädetään esimerkiksi oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. Kyseeseen saattaa tulla esimerkiksi opetuksen järjestäminen oppilaan kotona tai oppilaan osallistuminen opetukseen etäyhteyden kautta. Nämä poikkeusjärjestelyt tehdään aina koulun rehtorin päätöksellä yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajiensa sekä koulun opiskeluhoitohenkilöstön kanssa. Tällaisissa tapauksissa oppilaalle laaditaan aina henkilökohtainen oppimissuunnitelma.

Sairaalan lapsen ja nuoren opetuksessa yhteistyön tärkeys korostuu. Jos lapsella on terveyteen liittyviä ongelmia, opettaja saa tietoa lääkityksestä, apuvälineistä, terapiasta, kuntoutumiskeinoista jne. keskusteluissa huoltajien ja koulun opiskeluhoitoryhmän kanssa. Huoltajien suostumuksella saa lisätietoa oppilasta hoitavilta henkilöiltä sekä sairaalakoulusta.

2.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle oppilaalle annettavia

- kouluterveydenhuollon palveluja, koulupsykologi- ja -kuraattoripalveluja sekä
- monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa asiantuntijaryhmissä.

Kun opiskeluhoultotyössä käsitellään yksittäistä oppilasta koskevaa asiaa, asian käsittelyyn voivat osallistua vain ne oppilaan opetukseen ja opiskeluhoollon järjestämiseen osallistuvat, joiden tehtäviin oppilaan asian käsittely välittömästi kuuluu. (Perusopetuslaki 31a § 2 mom.) Yksittäisen oppilaan tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvien asioiden käsittelemistä varten kootaan tapauskohtaisesti monialainen asiantuntijaryhmä.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämisessä korostuu erityisesti luokanopettajan / luokanvalvojan rooli. Hän on oppilaan lähiohjaaja, joka tuntee oppilaan kokonaisvaltaisesti. Hän seuraa luokkansa oppilaiden opintojen edistymistä ja kehittymistä säännöllisesti sekä ohjaa oppilasta tai hänen huoltajiaan tarvittaessa opiskeluhoollon palvelujen piiriin.

Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenillä on oikeus pyytää neuvoa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Konsultaatiota pyytävä saa ilmaista salassa pidettäviä tietoja, jotka ovat välttämättömiä virka-aputehtävän, toimeksiannon tai omaan lukuun muutoin suoritettavan tehtävän suorittamiseksi. Annettujen tietojen salassapidosta ja suojaamisesta on varmistuttava asianmukaisesti.

Oppilaan omat toivomukset on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten ominaisuuksiensa mukaisesti.

Alaikäisellä ja vajaavaltaisella on oikeus kieltää huoltajaa tai muuta laillista edustajaa osallistumasta itseään koskevan asian käsittelyyn ja saamasta huollettavaansa koskevia tietoja painavasta syystä, jos se ei selvästi ole vastoin huollettavan etua. Arvion edun vastaisuudesta tekee opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

Asian käsittely monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu oppilaan suostumukseen. Jos oppilaalla ei ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, suostumuksen antaa huoltaja. Oppilaan / huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella (lomake) hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Tarvittavat yhteistyötahot määrittyvät tapauskohtaisesti. Mikäli oppilas / huoltaja ei anna suostumusta asian käsittelyyn monialaisessa asiantuntijaryhmässä, tämä kirjataan lomakkeeseen. Oppilaan kasvun ja kehityksen vaarantuessa, koulu on velvollinen olemaan yhteydessä sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden tarjoajiin. Monialaisen asiantuntijaryhmän toiminnasta laaditaan lain mukainen opiskeluhooltokertomus.

Opiskeluhooltokertomusten laatiminen ja säilytys

Kun yksittäisen oppilaan asiaa käsitellään monialaisessa asiantuntijaryhmässä, asiantuntijaryhmän vastuuhenkilön on kirjattava tarpeelliset tiedot opiskeluhooltokertomukseen. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä.

Opiskeluhooltokertomukset kirjataan Wilma-järjestelmän oppilaskohtaisiin muistioihin.

Opiskeluhooltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan yksittäisen oppilaan:

- nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot;
- asian aihe ja vireille panija;
- opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimet;
- tiedot asian käsittelystä opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot;
- toteutetut toimet;
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

3. Turvallinen arki

Perusopetuslain 29 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Oppilaan ja opiskelijan terveyden edistämiseksi seurataan myös koulu yhteisön ja opiskelu ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta. Turvalliseen opiskelu ympäristöön kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja koulun henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa. Vesilahden kouluille on laadittu turvallisuussuunnitelmat, jotka sisältävät toimintaohjeet erilaisissa turvallisuuteen liittyvissä tilanteissa. Turvallisuussuunnitelmat sisältävät mm. kriisisuunnitelman, pelastussuunnitelman sekä kiusaamisenvastaisen suunnitelman.

Ympäristöterveydenhuollon terveydensuojelulain (763/94) 45 §:n perusteella kouluissa tehdään tarkastukset kolmen vuoden välein. Ryhmään kuuluvat rehtori, terveydenhoitaja, kiinteistöhuollon edustajat ja terveystarkastaja. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain. Poistumisharjoitukset tehdään vähintään kaksi kertaa vuodessa, tarvittaessa yhteistyössä palo- ja pelastustoimen kanssa.

Koulun arkipäivässä oppilaiden turvallisuudesta huolehditaan monin tavoin. Tärkeitä ovat yhteiset säännöt ja välituntivalvonta. Turvallisuutta tuovat kaikista välittäminen, riittävä tiedonkulku, järjestyssääntöjen noudattaminen ja koulun ja kodin yhteistyö.

Opiskeluhuoltosuunnitelmaan sisältyy Vesilahden kunnan perusopetuksen yhteinen Työrauha kaikille - suunnitelma ja ohjeistus ojentamis-, kurinpito- ja turvaamistoimenpiteiden toteuttamisesta. Vesilahdessa ojentamis- kurinpito- ja turvaamistoimia koskevan suunnitelman ja ohjeistuksen keskeiset toimintatapalinjaukset perustuvat perusopetuslakiin ja ovat kunnan kaikissa kouluissa yhteneväisiä. Suunnitelmaa ja ohjeistuksia voidaan täsmentää tarpeellisin osin koulukohtaisesta oppilaan yhdenvertaisen kohtelun sekä työrauhan toteutumisen varmistamiseksi. Ohjeet velvoittavat kaikkia opettajia. Ohjeet käydään läpi aina uuden

viranhaltijan perehdyttämisessä ja ne ovat nähtävänä koulun opettajanhuoneissa ja kotisivuilla. Ohjeet käydään läpi myös oppilaiden kanssa sekä koulujen vanhempainilloissa.

3.1 Koulun järjestyssäännöt

Oppilaalla on velvollisuus käydä koulua eli osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta. Oppilaalla on velvollisuus suorittaa oppivelvollisuus siten, että hänellä on perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot. Oppilaan velvollisuus on myös suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti toisia kunnioittaen ja huomioiden. Oppilaan tulee noudattaa koulun järjestyssääntöjä.

Jokaisella koululla on järjestyssäännöt, jotka kerrataan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Järjestyssäännöillä edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä koulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Ensisijainen puuttumiskeino on kasvatustalkoot, jota koulun opettaja tai rehtori voi määrätä enintään kahdeksi tunniksi. Perusopetuksen osalta jälki-istuntoa saavat antaa koulun opettajat sekä rehtori. Kirjallisesta varoituksesta päättää koulun rehtori. Koulusta ja opiskelusta pidättämistä koskevat päätökset voi tehdä vain monijäseninen toimielin. Opetuksen järjestäjä seuraa kasvatustalkoot, kurinpidollisten toimien, häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistamisen, esineiden ja aineiden haltuunotto-oikeuden sekä oppilaan tavaroiden haltuunotto-oikeuden käyttöä ja toimien kehittymistä. Koulukohtaiset tiedot käsitellään määräjain koulukohtaisessa opiskeluhuoltoryhmässä. Kaikki edellä mainitut toimenpiteet ilmoitetaan huoltajalle ja kirjataan opetuksen järjestäjän määräämällä tavalla.

Tarkemmat ohjeistukset järjestyssääntörikkomuksista ja niiden seurauksista Työrauha koulussa - suunnitelmassa liitteessä 2.

3.2 Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Vesilahden kunnan kouluissa on käytössä sähköinen poissaolojen seurantajärjestelmä Wilma. Huoltajan on mahdollista seurata oppilaan koulutyöskentelyn sujumista Wilma-järjestelmän avulla. Wilman kautta huoltajat ja opettajat voivat pitää yhteyttä mm. pikaviesteillä. Huoltajan tulee viipymättä ilmoittaa ja selvittää oppilaan poissaolot luokanopettajalle/luokanvalvojalle ensimmäisenä poissaoloaamuna. Mikäli oppilas on poissa koulusta huoltajan siitä ilmoittamatta, luokanopettaja/luokanvalvoja tiedustelee huoltajalta poissaolon syytä mahdollisimman pian oppilaan ikäkauden huomioiden.

Lomamatkat tulee pyrkiä sijoittamaan koulujen loma-aikoihin. Ennalta tiedossa oleviin poissaoloihin tulee pyytää lupa etukäteen. Luokanopettaja/luokanvalvoja voi myöntää luvan enimmillään viisi (5) päivää kestäviin lomiin. Kuudesta (6) päivästä neljään viikkoon kestävät lomat

anotaan kirjallisesti koulun rehtorilta. Pidempiin lomiin lupa tulee anoa kirjallisesti sivistysjohtajalta.

Jos oppilas sairastuu kesken päivän:

Tunnin opettaja voi antaa luvan lähteä koulusta kesken päivän. Opettajan on kuitenkin varmistettava, että oppilas on siinä kunnossa, että hänet voi huoletta päästää lähtemään. Opettajan on vielä soitettava huoltajalle, että huoltaja on tietoinen lähdöstä. Vasta, kun huoltaja on tavoitettu, voi antaa luvan lähteä kotiin. Jos oppilas sairastuu kesken koulupäivän, hän voi mennä ilman ajanvarausta terveydenhoitajalle klo 9.30-10.00. Terveydenhoitaja voi lähettää oppilaan kotiin ja merkitsee poissaolon Wilmaan. Muina ajankohtina oppilaan tulee pyytää lupa koulusta poistumiseen ensisijaisesti luokanvalvojalta/luokanopettajalta, jos ei heitä tavoita niin muulta opettajalta.

Kun poissaolojen määrä ylittää lukukaudessa 45h tai 70h:

Luokanopettaja/luokanvalvoja on velvollinen seuraamaan luokkansa oppilaiden poissaoloja säännöllisesti ja hankkimaan selvityksen huoltajalta poissaoloihin. Jos poissaolot lisääntyvät, opettaja ottaa yhteyttä perheeseen. Poissaolojen määrän ylittäessä lukukaudessa 45 tunnin rajan luokanopettaja / luokanvalvoja keskustelee poissaolojen syistä oppilaan kanssa ja selvittää mistä poissaolot johtuvat sekä ottaa yhteyttä huoltajaan. Muiden kuin ennalta sovittujen poissaolojen osalta opettaja konsultoi 45h poissaolorajan täytyessä tarvittaessa kouluterveydenhuoltoa. Lisäksi luokanopettaja/luokanvalvoja arvioi yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa oppimisen tuen tarvetta. Poissaolojen ylittäessä 70h lukukaudessa on yksittäisen oppilaan asiassa kutsuttava koolle monialainen asiantuntijaryhmä. Poissaolojen jatkuessa runsaina luokanopettaja/luokanvalvoja ilmoittaa tilanteesta sosiaalitoimeen, jossa tehdään tarvittaessa sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi.

Luvattomat poissaolot:

Luvattomista poissaoloista seuraa rangaistus koulun sääntöjen mukaisesti.

Luokanopettaja/luokanvalvoja on välittömästi yhteydessä huoltajaan oppilaan luvattomasta poissaolosta. Jos oppilaalla on luvattomia poissaoloja, luokanvalvoja pitää kasvatuskeskustelun mahdollisimman pian ja luokilla 7-9 oppilas korvaa poissaolot 12 tuntiin asti. Jos luvattomien poissaolojen määrä ylittää 12 tuntia lukukaudessa, kutsutaan koolle yksilöllinen opiskeluhoitoryhmä ja tehdään tapauskohtainen suunnitelma poissaolojen korvaamiseksi. 20 luvattoman poissaolotunnin jälkeen tehdään automaattisesti lastensuojeluilmoitus (tekijä joko rehtori/apulaisrehtori /ohr /lv). Yhtenäiskoulun poissaolomallit liitteessä 3.

3.3 Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Koulutapaturmia ehkäistään kartoittamalla riskit ja vaaranpaikat muun muassa sisätiloissa, koulupihoilla ja koulumatkoilla. Eri turvallisuushaasteiden kartoittamiseksi ympäristöä tarkastellaan myös erilaisten käyttäjien ja siellä harjoitettavan toiminnan näkökulmasta.

Tapaturmien ehkäisemiseksi laaditaan riskiarviointi, joka päivitetään säännöllisesti. Koulun kriisisuunnitelmassa on nimetty ensiaputaitoiset työntekijät ja heidän ensiaputaitonsa pidetään ajan tasalla. Hoitoa tarvitseva oppilas ohjataan kouluterveydenhoitajalle/terveysasemalle tai vakavissa tapauksissa tilataan ambulanssi. Tapaturman sattuesssa ollaan viipymättä yhteydessä oppilaan huoltajaan. Koululla on vakuutus, joka korvaa koulutapaturmasta johtuvat kulut. Koulutapaturmasta tehdään aina ilmoitus (korvausasiat).

3.4 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakkatuotteiden hallussapito on kielletty alle 18-vuotiailta. Hallussapito- ja käyttökielto on kirjattu koulun järjestyssääntöihin. Koulun järjestyssäännöistä informoidaan oppilaita ja heidän huoltajiaan lukuvuosittain. Tupakkatuotteiden hallussapitoon ja käyttöön kouluaikana puututaan koulun ojentamiskeinoin järjestyssääntörikkeenä. Oppilaiden tupakointiin ja päihdeaineiden käyttöön puututaan heti, kun siitä tulee koululle tietoja/havaintoja. Yhteys otetaan ensin huoltajaan. Huoltajille tarjotaan tarvittaessa kouluterveydenhoitajan ja koulukuraattorin apua. Lisäksi oppilaita voidaan ohjata myös kunnan päihdesairaanhoidajan vastaanotolle. Koulukohtaisesti sovitaan yhtenäiset käytänteet tilanteisiin puuttumisen osalta. Tupakkatuotteiden käyttö on kielletty perusopetusta antavien oppilaitosten sisätiloissa sekä niiden käytössä olevilla ulkoalueilla. Koulun rehtori ja opettajat ovat velvollisia puuttumaan koulun alueella tupakoimiseen.

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma on osa koulun kriisisuunnitelmaa. Ehkäisevään päihdetyön suunnitelmaan on kirjattu toimenpiteet, varhainen puuttuminen sekä päihdeasioissa tehtävä yhteistyö. Lisäksi koulujen kriisisuunnitelmissa on kuvattu toimintaohjeet epäiltäessä oppilaan olevan päihtynyt koulupäivän aikana. Kouluterveydenhuollon rooli päihdetyössä on päihteidenkäytön varhainen tunnistaminen, varhainen puuttuminen ja hoitoonohjaus.

Ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteisössä. Ehkäisevällä päihdetyöllä vaikutetaan päihteitä koskeviin tietoihin ja asenteisiin, päihdehaitoilta suojaaviin tekijöihin ja niiden riskitekijöihin sekä päihteiden käyttöön ja käyttötapoihin. Ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan Vesilahden kouluissa oppilaiden kanssa tunneilla (terveystieto + opiskeluhuollon pitämät päihdetunnit), kouluterveydenhuollon tarkastuksissa, vanhemmille suunnatuissa vanhempainilloissa (esim. kouluterveydenhoitaja ja kuraattori) sekä erilaisten yhteistyötahojen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Ehkäisevä päihdetyö on laaja-alaista yhteistyötä, joka keskittyy koulussa erityisesti itsetunnon vahvistamiseen ja varhaiseen puuttumiseen.

3.5 Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Koulumatkakuljetukset hoidetaan perusopetuslain ja -asetuksen mukaan. Koulukuljetuksiin liittyvät menettelytavat, säännöt ja turvallisuusohjeet on kirjattu Vesilahden kunnan koulukuljetusperiaatteisiin. Vesilahden kunnan koulukuljetusperiaatteiden mukaan koulukuljetukseen ovat oikeutettuja 0.–1. luokan oppilaat, joiden koulumatka on pidempi kuin kolme kilometriä ja ne 2.-9. Luokan oppilaat, joiden koulumatka on yli 5 kilometriä. Luokilla 0–6 matkoihin odotuksineen saa kulua aikaa enintään 2,5 tuntia ja luokilla 7-9 enintään 3 tuntia. Liikennejärjestelyt koulujen pihoissa on asianmukaisesti ja turvallisesti järjestetty. Mikäli oppilaan linja-autokortti katoaa, vioittuu tai menee käyttökelvottomaksi, oppilas joutuu maksamaan uuden kortin hinnan.

Kuljetusjärjestelyistä johtuen kuljetusoppilaille saattaa tulla odotusta joko ennen tai jälkeen koulupäivän. Odotusaika on vietettävä koulun rajojen sisäpuolella. Oppilailla on mahdollisuus tehdä läksyjä tätä varten osoitetussa tilassa tai oleskella koulun piha-alueella. Koulun rehtori vastaa odotusaikojen valvonnan organisoinnista. Kouluautoihin nousee ainoastaan noutopaikoiksi osoitetuilta alueilta. Kuljettajilla on oppilaslistat ja autoissa niiden mukaiset paikat. Jos oppilas menee kotiin omin kyydein, vanhempien on ilmoitettava tästä suoraan liikennöitsijälle turhien odottelujen välttämiseksi.

3.6 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Oppimisympäristöllä tarkoitetaan oppimiseen liittyvää fyysisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden ja sosiaalisten suhteiden kokonaisuutta, jossa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristön tulee tukea oppilaan kasvua ja oppimista. Sen on oltava fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen sekä oikeudenmukainen ja tuettava oppilaan oppimisedellytyksiä ja mahdollisuuksia olla yhteisön jäsen. Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy sekä siihen puuttuminen kuuluu kaikille kouluyhteisössä työskenteleville. Väkivaltaa ja häirintää ehkäistään koulussa samoilla keinoilla kuin kiusaamistakin. Hyvinvointia ja osallisuutta edistävällä koulun toimintakulttuurilla on ennaltaehkäisyssä olennainen rooli. Kouluyhteisön kaikki jäsenet vaikuttavat toiminnallaan yhteiseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä hyvän yhteishengen syntymiseen. Koulussa pyritään kasvattamaan oppilaita hyväksymään erilaisuus ja toimimaan niin, että jokainen yksilö tuntee olevansa hyväksytty koulun yhteisössä.

Kiusaamisella tarkoitetaan sitä, että joku oppilas joutuu toistuvasti saman tai muiden henkilöiden loukkaavan toiminnan kohteeksi. Kiusaajia voi olla yksi tai useampia. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista, pilkkaamista, yksin jättämistä, ilkeiden asioiden puhumista takanapäin tai mitä tahansa sellaista toimintaa, jolla pyritään tarkoituksellisesti vahingoittamaan tai loukkaamaan toista. Nykyään kiusaamista esiintyy paljon myös sosiaalisessa mediassa koulupäivän aikana.

Kiusaajan ja kiusatun välillä vallitsee voimasuhteiden epätasapaino niin, että kiusattu on puolustuskyvytön kiusaajaan nähden. Kiusaamisesta on erotettava riidat ja erimielisyydet, ne ovat yleensä hetkellisiä, tasaväkisiä kamppailuja eikä niiden kohteeksi joudu aina sama oppilas. Kahden tasavertaisen oppilaan riitatilanteet selvitetään koulussa erilaisin sovittelun keinoin. Selvittelytilanteet toimivat oppilaille myös oppimiskokemuksena, ja heille tulee varata mahdollisuus oppia ja muuttaa itse omaa, ei-toivottavaa käytöstään.

Kiusaamisen suhteen koulussa on nollatoleranssi. Koulussa ei käytetä väkivaltaa - ei fyysistä eikä psyykkistä. Kiusaamisen osalta tavoitteena on sen ennaltaehkäiseminen, kiusaamistapausten löytäminen sekä mahdollisimman nopea asiaan puuttuminen. Peruslähtökohtana on se, että jokaisen koulussa työskentelevän täytyy voida tehdä työnsä rauhallisessa ja turvallisessa ympäristössä sekä ilmapiirissä. Tärkeitä asioita ovat mm. erilaisuuden hyväksyminen ja toisten mielipiteiden sekä arvojen kunnioittaminen. Kouluilla on tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoitteluun materiaalia ja henkilökunta on koulutettu siihen.

Kouluyhteisön ilmapiiriin tulee mahdollistaa se, että kiusaamiseen liittyvistä tuntemuksista voi kertoa vapaasti ja niiden ilmaisu varten pitää olla kanava, jota pitkin sitä pystytään käsittelemään. Jokainen kiusaamiskokemus otetaan vakavasti ja sen käsittelyn tulee tapahtua mahdollisimman nopeasti. Koulu ei voi kuitenkaan käsitellä sellaisia oppilaiden välisiä konflikteja, jotka tapahtuvat selkeästi koulun toiminnan ulkopuolella vapaa-ajalla. Kuitenkin ne tapaukset, joissa oppilaiden väliset ongelmatilanteet ovat selkeästi nähtävissä myös koulutyössä, tulee koulun siltä osin selvittää. Kiusaamistapausten käsittelyssä oppilaiden huoltajat on pidettävä ajan tasalla. Huoltajalla tulee olla mahdollisuus olla kuultavana ennen asiaan liittyvää päätöksen tekoa ja siitä seuraavia järjestelyjä.

Kiusaamisen ehkäiseminen

Kiusaamisen ennaltaehkäisyä toteutetaan jatkuvasti. Ennaltaehkäisy kuuluu sekä koulun toimijoille että kodille. Kiusaamisen ehkäisyssä tunne- ja vuorovaikutuskasvatuksen tukemisella on suuri merkitys. Tärkeää on, että oppilaan elämässä vaikuttavat aikuiset tunnistavat koulukiusaamisen ja tietävät, miten tilanteessa tulee toimia. Henkilöstölle on tarjottava riittävästi perehdytystä kiusaamisilmion mekanismeista ja arvioinnista sekä niihin puuttumisista. Oppilaita ohjataan arjessa hyvään käytökseen, muiden huomioon ottamiseen, toisten auttamiseen, erilaisuuden hyväksymiseen, heikompien puolustamiseen sekä omien rajojen vaalimiseen ja puolensa pitämiseen. Lisäksi ohjataan oppilasta sanoittamaan ja hallitsemaan tunteitaan sekä käytöstään. Ryhmähenkeä ja oppilaan sellaista käytöstä, jolla on positiivisia seurauksia, vahvistetaan. Opiskeluympäristöstä pyritään luomaan positiivinen ja yhteiseen hyvään pyrkivä, avoin ja suvaitsevainen yhteisö. Aikuisen malli on tässä tavoitteessa ratkaisevan tärkeä.

Kiusaamista voidaan ehkäistä toimilla sekä luokassa että luokan ulkopuolella.

Ennaltaehkäisevät toimet koulun tasolla:

- opettajien välinen yhteistyö, opettajien tiedottaminen ja kouluttaminen
- tehokas ja riittävä välituntivalvonta, välituntivalvojilla huomioliivit (0-6)
- yhteistyö koulun vanhempaintoimikunnan kanssa
- verkostoyhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa
- kiusaamiskyselyt
- kummitoiminta (0-6)
- välkkäritoiminta
- tukioppilastoiminta

Ennaltaehkäisevät toimet luokan tasolla:

- luokan yhteiset pelisäännöt
- vuorovaikutustaitojen oppiminen ja harjoittelu ryhmissä
- työmenetelmät, jotka vaativat oppilaiden yhteistyötä
- Hyvän mielen -tunnit, muut ryhmäytystunnit
- sosiaalisten taitojen ryhmät, kaverikerhot
- yhteiset retket ja opintomatkat
- vapaa, keskusteluun ja tunteiden ilmaisuun rohkaiseva ilmapiiri
- yhteistyö opettajan ja vanhempien välillä
- vanhempien keskinäinen yhteistyö

Ennalta ehkäisevät toimet yksilötasolla:

- Myönteisen palautteen ja toivotun käyttäytymismallin kertaaminen
- Opiskeluhooltohenkilöstön tuki esim. itsetunnon vahvistumiseksi
- sopimukset osapuolten kesken
- kasvatusyhteistyö huoltajien kanssa

Toimintamalli riita-, väkivalta- ja kiusaamistilanteissa

Jokainen koulussa työskentelevä on velvollinen puuttumaan kiusaamiseen ja riitatilanteisiin havaitessaan niitä ruokalassa, välitunnilla, käytävällä tai luokassa. Kiusaamisen ilmoittamisesta

ovat vastuussa niin oppilaat, opettajat kuin koditkin. Koulun henkilökunnan vastuulla on puuttua välittömästi yhteisesti sovitun mallin mukaisesti.

Riita- tai kiusaamistilanteen osapuolet ohjataan rauhalliseen paikkaan. Aikuinen kertoo ensin selkeästi, mitä tilanteessa näki ja havaitsi. Sen jälkeen osapuolet kertovat vuorollaan tapahtumien kulun. Rehellisyyden merkitystä korostetaan. Tarvittaessa kuullaan silminnäkijöitä tai katsotaan valvontakameroita tosiasiallisten tapahtumien selvittämiseksi.

Riitatilanteissa usein selvittely ja kotiin ilmoittaminen riittää rangaistukseksi. Mikäli riitatilanteessa on käytetty mm. asiatonta kieltä, voidaan oppilas määrätä jälki-istuntoon tai kasvatustilanteeseen koulun järjestyssääntöjen rikkomisesta. Määräyksen antaa aina asiaa hoitanut opettaja tai rehtori. Väkivaltatilanteissa rehtori antaa kirjallisen varoituksen. Rikoslain tunnusmerkit täyttävä toiminta dokumentoidaan ja ilmoitetaan poliisille. Väkivaltatilanteiden selvittelyssä on aina otettava huomioon kaikkien osapuolten oikeusturva. Mikäli oppilaan omaisuudelle (esim. vaatteet) on riitatilanteessa aiheutunut vahinkoa, josta halutaan korvausta, on vahingon kärsineen oppilaiden vanhempien otettava yhteyttä suoraan vahingon aiheuttajan kotiin. Yhteystietojen antamiseen kysytään kuitenkin lupa vahingon aiheuttajan vanhemmilta.

Kiusaamistilanteissa toimitaan rangaistuksen osalta samoin, mutta tärkeää on sopia myös seurannasta ja jälkihoidosta. On tärkeää sopia seurantapalaverille aika ja paikka ja tiedottaa siitä myös koteihin. Vakavissa ja pitkään jatkuneissa tapauksissa on vanhemmat hyvä ottaa mukaan selvittelyn eri vaiheisiin. Kiusatulla ja kiusaajalla on mahdollisuus luottamuksellisiin keskusteluihin opiskeluhuollon henkilöstön kanssa.

Kiusaamistilanteeseen puuttumisen toimintamalli 2022:

Kiusaaminen tulee koulun henkilökunnan tietoon

Kiusaamiseen puututaan välittömästi ja informoidaan asiasta luokanvalvojaa, rehtoria ja koulukuraattoria

Kiusaamisen selvittäminen:

Lv, rehtori, kuraattori sopivat ketkä selvittelevät tilannetta kiusaamisen osapuolten kanssa. Kiusaamisen selvittelyssä paikalla aina kaksi aikuista. Selvittelyssä/kasvatuskeskustelussa käydään läpi kiusaamistilanne, tehdään yhteinen sopimus kiusaamisen päättymisestä ja sovitaan seurannasta. Selvittelyt kirjataan. Tieto kiusaamistilanteesta ja sen selvittelyistä ilmoitetaan molempien osapuolten huoltajille.

Seuranta:

Noin 2vk kuluttua kiusaamistapauksen selvittämisestä joko lv:n tai kuraattorin toimesta. Selvitetään kiusatulta, onko kiusaaminen jatkunut. Seuranta kirjataan sekä ilmoitetaan huoltajille. Tarvittaessa ohjataan kiusaamisen osapuolet jälkihoitoon oppilashuoltoon.

Kiusaaminen jatkuu - yhteinen palaveri koululla

Kootaan yksilöllinen monialainen asiantuntijaryhmä, johon kutsutaan kiusaajan huoltajat mukaan. Tehdään yhteinen sopimus kiusaamisen loppumisesta. Kiusaajalle kurinpitotoimina jälki-istunto. Tarjotaan tukea kiusatulle/kiusaajalle oppilashuollosta.

Seurantapalaveri 2-4vk kuluttua

Kiusaaminen jatkuu - yhteys koulun ulkopuolisiin asiantuntijapalveluihin

Ilmoitus lastensuojeluun ja mahdollinen rikosilmoitus poliisille. Kiusaajalle rangaistustoimet koululla: kirjallinen varoitus ja edelleen jatkuessa määräaikainen erottaminen.

3.7 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Kriisi liittyy äkilliseen muutokseen tai kohtalokkaaseen häiriöön ihmisen elämässä. Kriisi käynnistää aina mielessä sopeutumistehtävän ja se herättää paljon erilaisia tunteita. Kriisi on tilanne, jossa ihmisen aikaisemmat kokemukset ja opitut reaktiotavat eivät riitä kriisin ymmärtämiseen ja sen psyykkiseen hallitsemiseen. Kriisit voidaan jakaa traumaattisiin kriiseihin ja kehityskriiseihin. Kriisi saattaa nostaa pintaan myös vaikeita asioita menneisyydestä. Kriisityötä seuraa usein surutyöskentely.

Koulua koskeva kriisi voidaan määritellä oppilaalle tai henkilökunnalle tapahtuvaksi ennakoimattomaksi, kärsimystä aiheuttavaksi muutokseksi tai menetykseksi. Tällaisia kriisejä ovat esimerkiksi oppilaan tai koulun työntekijän äkillinen kuolema, oppilaan tai työntekijän läheisen kuolema, vakava onnettomuus, vakava väkivaltatilanne tai väkivallan uhka.

Vesilahden kouluille on määritelty kriisiryhmä, johon kuuluvat rehtori, apulaisrehtori, koulupsykologi, koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja sekä erityisopettaja(t). Kriisiryhmää täydennetään tarvittaessa sillä opettajalla, jonka luokkaa asia koskee. Kriisiryhmä pitää huolta siitä, että koulun kriisivalmius on ajan tasalla. Kriisiryhmän tehtävä on olla koordinoimassa kriisityötä kriisin kohdatessa koulua sekä auttaa opettajia luokan kanssa tehtävässä jälkipuinnissa. Kun koulua kohtaa kriisi, tulee asiasta tiedon ensimmäisenä saaneen ottaa yhteyttä rehtoriin ja ilmoittaa tapahtuneesta. Rehtorilla on kokonaisvastuu tilanteesta, kriisiryhmän kokoon kutumisesta ja auttamistoiminnan käynnistymisestä.

Koulua kohdanneen kriisitilanteen jälkeen kriisiryhmä kokoontuu ja suunnittelee jatkotoimet koulun tasolla. Tarvittaessa voidaan käyttää myös työterveyshuollon palveluja. Kriisiryhmä arvioi yksittäisen oppilaan tai työntekijän tarpeen henkilökohtaiseen keskusteluapuun. Vesilahden kunnan kouluissa on vuosittain päivitettävä turvallisuuskansio, joka sisältää kriisivalmius- ja pelastussuunnitelman. Kriisisuunnitelma sisältää toimintamalleja eri kriisitilanteita varten, joista tiedotetaan vuosittain henkilöstölle. Kriisisuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään vuosittain opiskeluhuoltoryhmässä.

4. Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Yhteistyön huoltajien kanssa tulee perustua avoimuuteen, luottamukseen ja arvostukseen. Huoltajat osallistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitteluun ja toteutukseen. Vanhempainillat, arviointikeskustelut ja Wilma-tiedotteet ovat keskeisiä yhteistyömuotoja ja –kanavia. Opiskeluhuollosta tiedotetaan oppilaille ja huoltajille koulujen yhteisissä tilaisuuksissa, tiedotteissa ja kotisivuilla.

5. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjäkohtaisesta opiskeluhoillon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialaisen opiskeluhoillon ohjausryhmä. Sillä on keskeinen rooli yhteisöllisen opiskeluhoillon suunnittelussa ja toteuttamisessa. Ryhmä selvittää Vesilahden kunnan opiskeluhoollolliset tarpeet koulukohtaisten opiskeluhoitoryhmien, koulujen henkilökunnan, huoltajien ja oppilaiden avulla.

Opiskeluhoillon ohjausryhmän muodostavat sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen johtaja, siivous- ja ruokapalvelupäällikkö, liikunta- ja nuorisosihteeri, sosiaalitoimen edustaja, teknisen toimen edustaja, koulujen rehtorit, koulukuraattori, koulupsykologi, kouluterveydenhuollon esimies, kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, opinto-ohjaaja, erityisopettajien edustaja, koulupoliisi, seurakunnan nuorisotyön edustaja sekä lasten- ja nuorisopsykiatrian edustaja. Ryhmän koollekutsuja on sivistysjohtaja. Ryhmä kokoontuu 1–2 kertaa vuodessa. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoitopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa opiskeluhoillon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

LIITE 1: Yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosikello

Teemoja yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän käsittelyyn:

- 3. ja 6.luokkien luokkien oppilaille kuraattorin tekemät kiusaamiskyselyt ja ilmapiirikyselyt 7.luokan syksyllä
- 20.9. tilastointipäivän huomiointi, syyslomaan mennessä HOJKS:t ja HOPS:t
- turvallisuuskansion päivittäminen syyskuun loppuun mennessä
- psyykkisen oirehdinnan varhainen tunnistaminen sekä psyykkisen kehityksen tukeminen
- vanhempainkahvilatoimintaa syksyille/keväälle
- päihdekasvatusta kaikille 5. luokkalaisille kuraattorin ja terveydenhoitajan toimesta,
- päihdekasvatusvierailu 7.-8. luokkalaisille, apulaisrehtori tekee varaukset
- vuosiluokkien läpikäynti ilman yksittäisten oppilaiden nimiä
 - Opettajilla apuna lista muutamasta teemasta, joiden osalta voivat miettiä oman luokan tilannetta. Näitä teemoja voisi olla esim. ilmapiiri, kaveritaidot, kiusaaminen, tunnetaidot, osallisuus, onnistumiset ja vahvuudet ym. Nouseeko jokin tietty teema huolen aiheeksi, tarvitseeko opiskeluhuollon tukitoimia?
 - Opettajat voisivat myös tehdä luokan kanssa kartoituksia/kyselyitä eri teemojen käsittelyä varten
- ryhmäytyminen ja nivelvaiheyhteistyö
- järjestyssäännöt
- psykologin ja kuraattorin pinnalla olevat huolet, kerhotoiminta (sosiaalisten taitojen ryhmä jne.), tarkennetaan mitä ryhmiä on tarjolla opettajille
- poissaolokäytänteet, tämän seuranta henkilöstön kanssa
- kouluterveyskysely (THL 2023 kevät)
- kummiluokkatoiminta ja yhteistyö nuorisotyön kanssa: 7. luokilla nuorisohjaaja koko lukuvuoden, tukioppilaat tässä mukana
- tämän lukuvuoden teemoina 0.-6. luokilla: hyvinvointi, lapsen oikeudet, tuen tarpeiden huomioiminen, levottomuus ja uhmakas käytös, pelaaminen ja kielletyt pelit/sivustot, 7-9. luokilla: hyvinvointi, lapsen oikeudet, tuen tarpeiden huomioiminen, käytös
- varhaiskasvatus/esiopetus nivelvaihe - psykologi, erityisluokanopettaja, esiopettaja ja neuvolan terveydenhoitaja mukaan tähän helmi-maaliskuussa

- luokkien nivelvaihe/yläkoulun erityisopettajat mukaan erityisen tuen päätöksissä huhti/toukokuu, Ylämäen ja Narvan oppilaiden huomioiminen
- kalentereihin varaus ti klo 14.15-15.45

Olemassa olevat käytänteet osallisuuden edistämiseksi:

- kodin ja koulun päivä
- Nurkka/nuorisotyö
- välkkäritoiminta
- sporttivälkät
- aamukerhot 0-6
- kummitoiminta
- oppilaskunta
- vanhempaintoimikunta
- tukioppilastoiminta

Hyvinvointia lisäävät:

- yhteistyö ulkopuolisten tahojen kanssa
- oppilaiden ja huoltajien osallistaminen
- sosiaalisten taitojen ryhmät, kaverikerhot ja muu kerhotoiminta
- läksyparkki 7-9
- KiVa-koulutoiminta 0-6, Askeleittain-ohjelma, Hyvää mieltä yhdessä-ohjelma 0-9
- Move!
- sporttivälkät ja tukioppilastoiminta 7-9 luokkalaisille

Yksilöllisessä opiskeluhollossa huomioitavia asioita:

- akuutit asiat
- Poissaoloseuranta: Jos poissaolotunteja yli 45h lukukaudessa, konsultoidaan terveydenhoitajaa (pois lukien esim. selkeät sairauspoissaolot) ja otetaan yhteyttä kotiin.

Yli 70h/lukukausi - kutsutaan koolle yksilöllinen opiskeluhoitopalaveri. Rehtori seuraa yleisellä tasolla luokkien poissaoloja.

Lukuvuoden runko, jota koulukohtaisesti syksyisin päivitetään kouluilla yllä olevien asioiden mukaisesti:

ELOKUU (24.8., 31.8.)

- opiskeluhoillon lukuvuosisuunnitelman laadinta yhteisöllisessä opiskeluhoitossa esim. vuotuiset teemat, painopisteet, vuosikello
- opiskeluhoillon esittely/opiskeluhoitotiedote oppilaille/hoitajille (elo-syyskuu) / kuraattori + psykologi
- nuorisotoimen kumminuorisotyö alkaa

SYYSKUU (14.9., 28.9. 5.-6.lk)

- turvallisuuskansion päivitykset
- hyvinvointipäivän suunnittelu
- Erityistä huomiota tarvitsevat oppilaat

LOKAKUU (12.10. 3.-4.lk, 26.10. 0.-2.lk)

- luokkien läpikäynti, opettaja tekee huolikartoituksen (Wilma tukivälilehden merkinnät)
- kiusaamiskysely 6.luokat

MARRASKUU (9.11. 7.lk, 23.11. 8. lk)

- 6. lk kyselyiden läpikäynti
- ilmiöt opiskeluhoitoryhmässä

JOULUKUU (7.12. 9. lk)

TAMMIKUU (17.1.)

- 8. lk hyvinvointipäivä
- 5. lk päihdekasvatus

HELMIKUU (1.2., 15.2.)

- 3. luokkien kiusaamiskysely

- yhteishaku 9.lk (liitteet, lausunnot opolle tammikuun loppuun mennessä)
- 6.luokkien kuraattorin haastattelut yläkouluun siirtymistä varten

MAALISKUU (15.3., 29.3.)

- yhteishaku: 9. lk
- ilmiöt opiskeluhuoltoryhmässä
- tiedonsiirto 6.lk:n opettajilta tulevien 7. luokkien luokanvalvojille sekä opiskeluhuollolle

HUHTIKUU (12.4., 26.4.)

- 8. lk opinto-ohjaajahaastattelut tehostetun ja erityisen tuen oppilaille - opo mukaan jo arviointikeskusteluihin/HOJKS- palaveriin
- 8. lk mahdollisesti tarvittavista oppimisvaikeustutkimuksista/jatko-opintolausunnoista tieto koulupsykologille (huhti-toukokuu)
- 1. ja 5. lk mahdollisesti tarvittavista oppimisvaikeustutkimuksista tieto koulupsykologille (huhti-toukokuu)
- ryhmäjaot 7.luokalle, 6. luokkien erityisen tuen päätösten tarkastaminen moniammatillisesti (huhti-toukokuu)
- 2. ja 6. luokalta siirtyvien nivelvaiheen palaverit

TOUKOKUU (10.5., 24.5.)

- eskareiden/1. luokkien/6. luokkien tutustumispäivä
- Lammasniemi-päivä
- opiskeluhuoltosuunnitelman arviointi

KESÄ-HEINÄKUU

- 9. lk jälkiohjaus ja tiedonsiirto, opo ja etsivä nuorisotyö

LIITE 2 Työrauha koulussa

vesilahhti

Työrauha koulussa

Suunnitelma ja ohjeistus ojentamis-, kurinpito- ja turvaamistoimenpiteiden toteuttamisesta Vesilahden kunnan perusopetuksessa

Sisällys

1. Yleiset käytänteet.....	32
2.1 Tiedottaminen	32
2.3 Suunnitelman seuraaminen, toteutuminen ja vaikuttavuuden arviointi.....	32
2.4 Hallinnollisten oikeusturvaperiaatteiden noudattaminen	32
2. Kasvatuskeskustelut	33
2.1 Millaisissa tapauksissa kasvatuskeskustelua käytetään	33
2.2 Kasvatuskeskustelun tavoitteet	34
2.3 Kasvatuskeskustelun portaat	35
2.4 Kasvatuskeskustelun kulku	35
3. Opetuksen epääminen.....	38
4. Jälki-istunto	40
5. Kirjallinen varoitus.....	41
6. Oppilaan määräaikainen erottaminen	42
7. Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistamien luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun järjestämästä tilauudesta POL 36b§	44
8. Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita	47
9. Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat	49
10. Oppilaan velvollisuudet korvata aiheuttamansa vahinko.....	51
11. Oppilaan velvollisuus siivota jälkensä.....	53
12. Tiivistelmä rikkeistä ja seuraamuksista	54

Työrauhan turvaamiseksi ja turvallisen oppimisympäristön takaamiseksi tarvitaan keinoja puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Esi- ja perusopetuksessa ei ole lupa käyttää oppilaaseen muita ojentamis- ja kurinpitotoimia kuin mitä lakiin on kirjoitettu.

Perusopetuslaki (POL 29 §) velvoittaa opetuksen järjestäjän laatimaan ja ohjeistamaan opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelman kasvatustieteellisten ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnitelma tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Vesilahdessa ojentamis- kurinpito- ja turvaamistoimia koskevan suunnitelman ja ohjeistuksen keskeiset toimintatapalinjaukset perustuvat perusopetuslakiin ja ovat kunnan kaikissa kouluissa yhteneväisiä. Suunnitelmaa ja ohjeistuksia voidaan täsmentää tarpeellisin osin koulukohtaisesta oppilaan yhdenvertaisen kohtelun sekä työrauhan toteutumisen varmistamiseksi.

1. Yleiset käytänteet

2.1 Tiedottaminen

Koteja tiedotetaan kasvatustiedotuskäytännöistä ja kurinpitokeinoista lukuvuoden alussa Wilman tiedotteella tai vanhempainilloissa.

Opettajat käyvät lukuvuoden aluksi järjestyssäännöt, ojentamiskäytänteet ja kurinpidolliset keinot omien luokkiensa kanssa läpi. Lain mukaan oppilailla tulee olla mahdollisuus ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvistä asioista ja oppilaille tulee järjestää mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun (POL 47 a §).

Muut tahot saavat em. tiedot koulun opiskeluhoitosuunnitelmasta.

2.2 Perehdyttäminen

Rehtorit ovat vastuussa henkilökunnan perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta.

Uuden henkilökunnan perehdyttämisessä varmistetaan, että työntekijä tutustuu ojentamis- ja turvaamiskeinoja sekä kurinpidollisia keinoja koskevaan suunnitelmaan.

2.3 Suunnitelman seuraaminen, toteutuminen ja vaikuttavuuden arviointi

Luokanopettaja tai luokanvalvoja seuraa luokkansa oppilaiden kurinpitomenettelyjä. Koulujen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä seuraa kasvatustiedotusten ja kurinpitotoimien kertymistä ja arvioi niiden vaikuttavuutta.

Yksittäisen oppilaan kohdalla seurataan, onko kasvatustiedotuksilla tai kurinpitokeinoilla vaikutusta käyttäytymiseen. Kasvatustiedotusten tai kurinpitokeinojen ollessa jatkuvia jonkun oppilaan kohdalla, mietitään muita vaikuttavampia toimenpiteitä ja apukeinoja yksilöllisessä oppilashuoltoryhmässä.

Opetuksen järjestäjä seuraa kasvatuksellisten ja kurinpidollisten keinojen käyttöä vuosittain ja päivittää tätä suunnitelmaa tarvittaessa.

2.4 Hallinnollisten oikeusturvaperiaatteiden noudattaminen

Kun kasvatuksellisia tai kurinpidollisia keinoja käytetään, noudatetaan perusopetuslakia eikä muita kuin lakiin perustuvia ojentamis- ja kurinpitokeinoja voi käyttää. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Tärkeää on huomioida, että samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta samanlainen seuraamus. Tekojen toistuminen voidaan kuitenkin ottaa huomioon raskauttavana tekijänä.

Oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon kurinpitoseuraamusta määrättäessä.

2. Kasvatuskeskustelut

Kasvatuskeskustelu (POL 35 a §)

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestäväan kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella. Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatuskeskustelu tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se 2 momentissa esitetty huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi.

2.1 Millaisissa tapauksissa kasvatuskeskustelua käytetään

Oppilaita ohjataan asialliseen käyttäytymiseen. Jokainen aikuinen on kouluissamme velvollinen puuttumaan tilanteisiin, joissa näkee koulun järjestyssääntöjä rikottavan ja aloittamaan tilanteen selvittämisen viipymättä.

Kun opettajan antama palaute sekä muut pedagogiset ratkaisut, neuvonta, ohjaus ja keskustelu työrauhan ja järjestyksen saavuttamiseksi eivät ole riittäneet tai rike on riittävän suuri, on kasvatuskeskustelu ensisijainen keino puuttua oppilaan opetuksen häiritsemiseen, järjestyssääntöjen tai muun järjestyksen rikkomiseen, vilpilliseen menettelyyn tai muiden oppilaiden tai koulun henkilökunnan epäkunnioittavaan tai heidän ihmisarvoaan loukkaavaan kohteluun.

Kasvatuskeskustelua käytetään seuraavissa tapauksissa:

- Wilman negatiiviset merkinnät (4kpl)
- Koulun alueelta poistuminen
- Lunttaaminen / vilppi / väärennös
- Tupakointi / nuuskan käyttö
- Törkeä käytös toista henkilöä kohtaan
- Ilkivalta koulurakennusta, koulun irtaimistoa, henkilökunnan tai oppilaan omaisuutta kohtaan

Wilman negatiiviset merkinnät tulevat seuraavista järjestyssääntörikkomuksista:

- Oppituntien häirintä
- Epäasiallinen käytös tai kielenkäyttö
- Muu koulun sääntöjen rikkominen

- Ei osallistunut tuntityöskentelyyn -merkintä (HUOM! Tämä siinä tapauksessa, että oppilas kieltäytyy tekemästä.)

Negatiivisia Wilma-merkintöjä kirjatessa on tärkeä kirjata aina syy, mistä oppilas on saanut negatiivisen merkinnän. Tämän lisäksi on toivottavaa, että merkinnän laittava opettaja keskustelee oppilaan kanssa asiasta.

2.2 Kasvatuskeskustelun tavoitteet

Kasvatuskeskustelussa oppilaan käyttäytymistä tai tapaa toimia pyritään ohjaamaan, ja hänen on itse mietittävä rikkomuksen seuraukset. Samalla opetetaan vastuullisuutta ja otetaan vanhemmat mukaan yhteisiin kasvatusasioihin. Kasvun rajoja avataan keskustelun kautta, jolloin oppilaalle tulee tunne, että hänestä huolehditaan, häntä kuunnellaan ja asiat otetaan vakavasti. Oppilas joutuu välittömästi pohtimaan, mitä teki ja miten korjata tilannetta.

Tavoitteena on, että kasvatuskeskustelut kasvattavat oppilaan omaa vastuuta itsestään ja muista ja vähentävät oppilaiden epätoivottua käyttäytymistä. Kasvatuskeskustelujen myötä oppilas miettii tarkemmin rikkomuksiaan ja ymmärtää tekojensa seuraukset ja sitä kautta kunnioittaa ja noudattaa koulun sääntöjä paremmin.

2.3 Kasvatuskeskustelun portaat

Opettajan kasvatuksellinen keskustelu

- Luokanvalvoja/luokanopettaja juttelee oppilaan kanssa, jos negatiivisia merkintöjä on kertynyt 2 (merkintä Wilmaan valkoiselle pohjalle, että on puhuteltu oppilas)

Luokanvalvojan / luokanopettajan pitämä kasvatuskeskustelu

- Wilman negatiiviset merkinnät 4kpl (LV/luokanope seuraa Wilmaa)
- Koulun alueelta poistuminen
- Lunttaaminen / vilppi / väärennös
- Tupakointi
- Törkeä käytös toista henkilöä kohtaan
- Ilkivalta koulurakennusta, koulun irtaimistoa, henkilökunnan tai oppilaan omaisuutta kohtaan

Kake-opettajan pitämä keskustelu

- Kun joku rikkeistä toistuu tai Wilmaan on tullut 4 negatiivista merkintää lisää
- Oppilas ohjataan juttelemaan kuraattorin kanssa.
- Luokanvalvojalle / luokanopettajalle annetaan lyhyt palaute käydystä keskustelusta

Kake-opettajan pitämä keskustelu

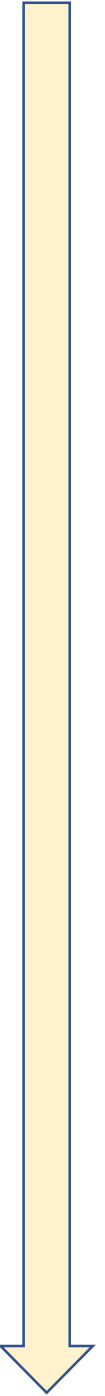
- Kun joku rikkeistä toistuu tai Wilmaan on tullut 4 negatiivista merkintää lisää

Rehtorin pitämä kasvatuskeskustelu

- Kun joku rikkeistä toistuu tai Wilmaan on tullut 4 negatiivista merkintää lisää

Palaveri koululla + jälki-istunto / kirjallinen varoitus / määräaikainen erottaminen.

(Tarvittaessa mukana oppilashuolto, lastensuojelu, poliisi)

2.4 Kasvatuskeskustelun kulku

Kasvatuskeskustelun määrääminen

- Kasvatuskeskustelun voi määrätä rikkeen havainnut opettaja, luokanopettaja / luokanvalvoja tai rehtori.
- Luokanopettaja / luokanvalvoja järjestää oppilaalle mahdollisimman pian kasvatuskeskustelun joko välitunnilla tai oppitunnin aikana ja ilmoittaa oppilaalle ja huoltajille ajankohdan, jolloin kasvatuskeskustelu tapahtuu. Oppilaan tulee korvata oppitunnin aikana tekemättä jääneet tehtävät.
- Keskustelu voi kestää enintään kaksi tuntia joko koulupäivän aikana tai sen jälkeen.
- Jos kyseessä on toinen rike, opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva tiedottaa KAKE-opettajaa asiasta --> valmis lomake, joka palautetaan kake-opettajan lokeroon. KAKE-opettaja ilmoittaa oppilaalle ja huoltajalle ajankohdan, jolloin kasvatuskeskustelu tapahtuu

Kasvatuskeskustelussa

- Oppilas kertoo omin sanoin, mitä on tapahtunut ja mikä meni väärin.
- Sovitaan yhdessä oppilaan kanssa oikea toimintamalli vastaavissa tilanteissa jatkossa.
- Oppilas soittaa huoltajalle ja kertoo, mitä on tapahtunut ja mitä on yhdessä sovittu
- KAKE-opettaja keskustelee lyhyesti huoltajan kanssa
- Kasvatuskeskustelun kulku kirjataan ylös Wilmaan (Tuki, kurinpitotoimet → Kasvatuskeskustelu)

Jatkossa

- Kaken portaati-mallin mukaan eteneminen

Huom!

- Kasvatuskeskustelu on hoidettava määrättyinä ajankohtana
- Hoitamattomasta kasvatuskeskustelusta, parkista tai jälki-istunnosta seuraa soitto kotiin ja keskustelu oppilaan kanssa seuraavana päivänä. Jos kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto jää edelleen toteuttamatta seuraa huoltajapalaveri kasvatuskeskustelun määränneen henkilön toimesta. Kokonaistilanteen harkinnan mukaan tehdään lastensuojeluilmoitus.

Kasvatuskeskustelut			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
Yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa. Pitää selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot käytöksen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.	Mahdollisimman pian huoltajille	Wilman kasvatuskeskustelulomakkeeseen	Opettaja tai rehtori
<p>HUOM! Enintään kaksi tuntia, osissa tai kerrallaan, tarvittaessa huoltaja mukaan. Koulupäivän aikana tai ulkopuolella. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.</p> <p>Kasvatuskeskustelu on ensisijainen keino puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasialliseen käytökseen. Kasvatuskeskustelu käydään, jos oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestyssääntöjä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti.</p>			

3. Opetuksen epääminen

POL 36§

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. (11.3.2022/163)

Opetuksen epääminen			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
Ei kuulemista	Ilmoitus huoltajalle, ensisijaisesti puhelimella. Ilmoitus tarvittaessa sosiaaliviranomaisille	Rehtori kirjaa Wilmaan	Rehtori
<p>Mikäli oppilaan osallistuminen evätään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, laaditaan oppilaalle henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opeukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvallisen opetuksen palaamisen tukemiseksi.</p> <p>Suunnitelman kirjaaminen, toteuttaminen ja seuranta on luokanopettajan / aineenopettajan / luokanvalvojan vastuulla. Suunnitelma sisältää epäämisen aikana tekemättä jääneet koulutehtävät ja mahdolliset tarvittavat toimenpiteet kouluun palaamisen onnistumiseksi. Suunnitelman tukitoimet ja toimenpiteet voivat liittyä esimerkiksi käytännön opetusjärjestelyihin, kuten istumisjärjestelyihin, opetusryhmän vaihtamiseen, koulunkäyntiavustajan antamaan tukeen, kasvat keskustelun järjestämiseen tai epäämistä edeltävän väkivaltaisen tai uhkaavan tilanteen läpikäymiseen oppilaan kanssa.</p> <p>Oppilasta ja huoltajaa on kuultava suunnitelman laatimisessa.</p> <p>Jos oppilaan koulupäivä evätään, on oppilaalla mahdollisuus keskustella koulukuraattorin tai koulupsykologin kanssa opetuksen epäämisen aikana. Oppilaalle järjestetään myös tarvittaessa muuta tukea epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Luokanvalvoja / luokanopettaja on vastuussa tuen tarpeen arvioinnista ja ohjauksesta.</p> <p>Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Koulun henkilökunta sopii yhdessä huoltajien kanssa valvonnasta. Huoltaja huolehtii valvonnasta koulupäivän epäämisen jälkeen. Sosiaalihuollolle tehdään tarvittaessa lastensuojeluilmoitus tuen tarpeen arvioimiseksi epäämisen yhteydessä.</p>			

4. Jälki-istunto

POL 36§

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia.

Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan. ([30.12.2013/1267](#))

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. ([30.12.2013/1267](#))

Vesilahden kouluissa jälki-istuntoa annetaan harkiten sekä lapsen ikä ja teon vakavuus huomioiden

- Väkivaltainen käytös
- Törkeä piittaamattomuus järjestyssääntöjä ja /tai opettajan antamia käskyjä ja ohjeita kohtaan
- Toistuvat kasvatust keskustelut

Jälki-istunto			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
Keskustele oppilaan kanssa. Oppilasta on kuultava.	Huoltajalle	Selvitä ja kirjaa, mitä on tapahtunut. Teko on yksilöitävä. Kirjaus Wilman lomakkeeseen	Opettaja tai rehtori
<p>HUOM! Ei voi suorittaa työrangaistuksena.</p> <p>Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta tai kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia.</p> <p>Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan tai se voi olla näiden kahden yhdistelmä.</p> <p>Enintään 2h.</p> <p>Ei voi olla pois opetuksesta tai koulun toiminnasta.</p>			

5. Kirjallinen varoitus

POL 36§

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia.

Kirjallinen varoitus			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
<p>Yksilöitä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.</p> <p>Huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.</p>	<p>Päätös annettava tiedoksi huoltajille</p>	<p>Selvitä ja kirjaa, mitä on tapahtunut. Teko on yksilöitävä Rehtori tekee kirjallisen viranhaltijapäätöksen.</p>	<p>Rehtori</p>
<p>HUOM! Tarjottava riittävä oppilashuolto. Kuulemistilaisuudessa käyty keskustelu ei ole kasvatust keskustelu.</p> <p>Kuulemismenettely: Kuuleminen voi tapahtua kirjallisesti tai suullisesti ja se kirjataan viranhaltijapäätökseen. Jos kyseessä on ollut kirjallinen kuuleminen, se liitetään viranhaltijapäätökseen.</p> <p>Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kurinpitotoimi.</p>			

6. Oppilaan määräaikainen erottaminen

POL 36 §

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia.

Oppilaan määräaikainen erottaminen (Kurinpitotoimi)			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
<p>Yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuuluksi. Kuuleminen voi tapahtua myös kirjallisesti, jolloin huoltajalle lähetetään asiaselitys kirjallisesti. Huoltajaa pyydetään palauttamaan oma kuulemisvastineensa kirjallisesti ja allekirjoitettuna tiettyyn päivään mennessä. Nämä asiakirjan liitteeksi.</p>	<p>Annettava tiedoksi sosiaaliviranomaisille ennen päätöksentekoa: päätettävä onko tarve olla läsnä päätöksenteossa. Kirjallinen päätös ja valitusosoite huoltajille.</p>	<p>Rehtori tekee kirjallisen päätöksen</p>	<p>sivistyslautakunta</p>
<p>Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun (enintään 3kk) oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Laaditaan henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Jos rikkomus on vakava tai oppilas jatkaa epäasiallista käytöstä jälki-istunnon tai</p>			

kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen.

7. Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistamien luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun järjestämästä tilauudesta POL 36b§

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata 36 §:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon 36 §:n 3 momentissa tarkoitettua opetuksen epäamisestä.

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rehtori ja opettaja voivat 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.

Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistamien luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun järjestämästä tilauudesta			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
Ei kuulemista	Ilmoitus huoltajalle	Wilma-merkintä: Luokasta poistaminen. Jos käytetty voimakeinoja, myös kirjallinen selvitys siitä opetuksen järjestäjälle: Ilmoitus voimankäytöstä poistamistilanteessa	Opettaja tai rehtori
<p>HUOM! Annettava poistumismääräys muodossa, jonka oppilas ymmärtää. Oppilaalle on järjestettävä valvonta. Mikäli oppilas ei noudata määräystä ja vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamien, rehtori tai opettaja voi käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttö-välineitä).</p> <p>Järjestettävä tarvittaessa oppilashuolto.</p> <p>Oppilas voidaan määrätä poistumaan myös koulun alueelta.</p> <p>Oppilaan valvonnasta luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta poistamisesta huolehtii kulloinkin erikseen sovittu henkilö. Valvonnan voi suorittaa opettaja, rehtori tai koulunkäynninohjaaja tai joku muu koulun henkilökunnan jäsen.</p>			

Ohjeet luokasta poistamiseen:

- Kiellä selkeästi oppilasta useamman kerran ennen luokasta poistamista. Jos puhuminen tai kieltäminen eivät auta, oppilas joudutaan poistamaan luokasta.
- Poistettaessa pitää huolehtia, että oppilas on valvottuna esimerkiksi toisessa luokassa, käytävällä niin, että opettajalla on näköyhteys oppilaaseen tai oppilas on rehtorin valvonnassa. Tämä on varmistettava ennen poistamisen toteuttamista.
- Lähettävä opettaja merkitsee Wilma-merkintöihin luokasta poistamisen ja lisäksi keskusteleo oppilaan ja mahdollisesti / tarvittaessa huoltajan kanssa saman päivän aikana poistamiseen johtaneesta tilanteesta.

Ohje opettajalle voimakeinojen käyttöä koskien:

- Kehota, pyydä, käske häiritsevää oppilasta poistumaan luokasta tai muusta opetustilasta tai koulun tilauudesta. Poistumismääräys on annettava muodossa, jonka oppilas ymmärtää.
- Jos oppilas ei noudata poistumiskehotusta / määräystä, ja jatkaa häiritsemistä, kutsu paikalle toinen aikuinen
- Ohjaa oppilasta kehollasi. Tärkeää on, että edelleen kehotat, pyydät ja käsket.
- Poista oppilas käyttäen mahdollisimman pieniä ja vain välttämättömiä voimakeinoja, mikäli oppilas koettaa tehdä vastarintaa
- Järjestä oppilaalle valvonta. Oppilaan valvonnasta luokahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta poistamisesta huolehtii kulloinkin erikseen sovittu henkilö. Valvonnan voi suorittaa opettaja, rehtori tai koulunkäynninohjaaja tai joku muu koulun henkilökunnan jäsen.
- Järjestä tarvittaessa oppilashuollon palvelut
- Ilmoita oppilaan huoltajille
- Täytä ilmoitus voimankäytöstä oppilaan poistamistilanteessa ja toimita se rehtorille

8. Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

POL 29§, POL 36d

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön lioittelusta säädetään [rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa](#) ja 7 §:ssä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
Hallussapidon oltava ilmeistä	Mahdollisimman pian huoltajalle	Ilmoitus oppilaan tavaroiden tarkastamisesta ja haltuun ottamisesta Jos esine tai aine otetaan haltuun voimakeinoja käyttäen, silloin myös kirjallinen ilmoitus siitä: Ilmoitus voimankäytöstä esineen tai aineen haltuun-ottamistilanteessa.	Rehtori tai opettaja
<p>Oikeus ottaa haltuun oppilaalta kiellettyjä esineitä tai aineita, joilla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista (alkoholi, tupakka ja muut tupakkatuotteet, sähkötupakka, nuuska, huumeet, veitset, ampuma-aseet, voimakkaat laserosoitimet sekä vastaavat esineet ja aineet).</p> <p>Mikäli oppilas ei luovuta esinettä tai ainetta ja tekee vastarintaa, on esine tai aine mahdollista ottaa haltuun tilanteen kokonaisarviointi huomioiden, välttämättömiä voimakeinoja käyttäen.</p> <p>Haltuun otettu esine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä jatkuu, esine tai aine tulee luovuttaa viimeistään työpäivän päättyessä. Kielletyt aineet ja esineet luovutetaan huoltajalle ja poliisille, jos oppilaalla tai huoltajalla ei ole oikeutta pitää hallussa. Tulee säilyttää huolella. Jos huoltaja ei nouda 3 kk:n kuluessa, voidaan todisteellisesti hävittää. Hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata.</p>			

9. Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat

POL 36e

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 29 §:n 2 momentissa tarkoitettun kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy.

Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla.

Edellä 3 momentissa säädetystä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan

Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
Hallussapidon oltava ilmeistä, oppilaalle on annettava mahdollisuus näyttää itse tavaransa. Oppilaalle on ilmoitettava tarkastuksen syy.	Ilmoitus huoltajalle	Kirjaaminen turvallisuuslomakkeisiin: Ilmoitus oppilaan tavaroiden tarkastamisesta ja haltuun ottamisesta.	Opettaja tai rehtori
HUOM! Jos oppilas ei luotettavasti osoita, että hallussa ei ole mitään, voidaan tarkistaa. Opettajalla tai rehtorilla on oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa vaarallisen, kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi.			

Ohjeet tavaroiden tarkastamiseksi:

- Hallussapidon on oltava ilmeistä. Selvitä siis, kuka näki, kuka kuuli ja mitä. Varmista tosiasiat ennen kuin toimit. Mieti onko tarkastaminen välttämätöntä ja turvallista ja ota epävarmassa tilanteessa ota yhteys poliisiin.
- Katso sopiva paikka ja huolehdi, että paikalla on vähintään kaksi henkilökuntaankuuluvaa aikuista. Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus pyytää haluamansa täysi-ikäinen aikuinen paikalle. Tarkastuksessa sukupuolisääntö, pois lukien kiireellinen tilanne.
- Pyydä, kehota ja käske oppilasta luovuttamaan nimetty esine / aine
- Jos oppilas ei luotettavasti osoita, että hallussa ei ole mitään, voidaan tarkistaa.
 - Mieti tilanne etukäteen.
 - Noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta
- Kirjaa tapahtuma (erillinen lomake)
- Ilmoita tapahtumasta huoltajille Wilmassa tai puhelimen välityksellä heti tai mahdollisimman pian
- Huolehdi jälkitoimituksesta haltuun otetun esineen tai aineen suhteen.

10. Oppilaan velvollisuudet korvata aiheuttamansa vahinko

POL 35§ 3mom.

Vahingonkorvauslaki

Oppilaan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa ([412/1974](#)). Vahingoista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle. ([30.12.2013/1267](#))

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan. Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä tämän lain mukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.

Oppilaan velvollisuudet korvata aiheuttamansa vahinko			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
Oppilas Tekijästä pitää olla täysi varmuus. Teko voi olla huolimattomuudella tai tahallaan tehty.	Huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle Wilmassa.	Opettaja kirjaa Wilman tuntimerkintöihin. Rehtori tekee viranhaltijapäätöksen	Opettaja
<p>Vahingonkorvausvastuulla ei ole alaikärajaa. Jos vahingon on aiheuttanut kahdeksaatoista vuotta nuorempi, hän on velvollinen korvaamaan siitä määrän, joka hänen ikänsä ja kehitystasonsa, teon laatuun, vahingonaiheuttajaan ja vahingon käsiin varallisuusoloihin sekä muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.</p> <p>Jos oppilas on aiheuttanut vahingon toiselle oppilaalle, huoltajat voivat sopia keskenään vahingonkorvauksesta. Koulu ei voi päättää vahingon korvaamisesta. Tarvittaessa korvausta voidaan hakea tuomioistuimesta.</p> <p>Perusopetuslain mukaan oppilaan aiheuttamasta vahingosta tulee ilmoittaa huoltajalle tai oppilaan muulle lailliselle edustajalle. Alaikäisen huoltajat voivat joutua vastuuseen lapsen tekemästä vahingosta, jos heidän katsotaan laiminlyöneen valvonta – tai kasvatusvastuunsa. Oppilaiden aiheuttaessa vahinkoa koulussa on erittäin harvinaista, että vanhempien katsottaisiin olevan vahingonkorvausvastuussa, kun lapsi on ollut koulun henkilökunnan valvonnassa.</p>			

11. Oppilaan velvollisuus siivota jälkensä

POL §35

Työn teettäminen / siivousvelvoite (Vahingonkorvauslaki)

Oppilaalla on velvollisuus siivota, puhdistaa tai uudelleen järjestää koulun omaisuus, jonka tämä on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen.

Oppilaan velvollisuus siivota jälkensä			
Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta
<p>Oppilas Tekijästä pitää olla täysi varmuus. Teko voi olla huolimattomuudella tai tahallaan tehty.</p> <p>Puhdistus tai uudelleen järjestäminen pitää kohdistua samaan esineeseen tai tilaan, missä teko on tehty</p>	<p>Huoltajalla (Wilma)</p>	<p>Opettaja kirjaa tuntimerkintöihin Wilmaan</p>	<p>Opettaja tai rehtori</p>
<p>HUOM! Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä tehtävä saa olla liian vaarallinen tai raskas. Saa kestää enintään kaksi tuntia Ei voi suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Voidaan suorittaa oppilaan työpäivän ulkopuolella, jolloin ilmoitettava huoltajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä rangaistusta</p>			

12. Tiivistelmä rikkeistä ja seuraamuksista

Rike	Seuraamus	Ilmoitus / kirjaaminen	Muuta huomioitavaa
Järjestysäntöjen rikkominen	Kasvatuskeskustelu	Huoltajlle / Wilma (kasvatuskeskustelu)	Järjestyssäännöt löytyvät perehdytyskansiosta
Koulun alueelta poistuminen	Kasvatuskeskustelu	Huoltajlle / Wilma (kasvatuskeskustelu)	Järjestyssäännöissä määritelty koulujen välituntialueet
Myöhästyminen 3.-9.-lk 3krt/kk	45 min koulutehtäviä koulun jälkeen parkissa	Ei erillistä ilmoitusta, Wilman myöhästymismerkintä riittää	1.-2.-luokalla toistuvista myöhästymisistä keskustelu oppilaan ja huoltajan kanssa. Myös mahdollisuus laittaa parkkiin.
Luntaaminen / plagiointi	Kasvatuskeskustelu + kokeesta / tehtävästä suoraan 4 eikä oppilaalla ole mahdollisuutta uusintaan	Huoltajlle / Wilma (kasvatuskeskustelu)	
Huono käytös /oppitunnin häirintä / sopimaton kielenkäyttö	Kasvatuskeskustelu	Huoltajlle / Wilma (kasvatuskeskustelu)	
Luvaton poissaolo	Tunti tunnista korvaus 12 tuntiin asti. Koko päivän luvattomasta poissaolosta kasvatuskeskustelu.	Mahdollisimman pian huoltajaan yhteys. Luvaton poissaolomerkintä Wilmaan + kasvatuskeskustelumerkintä Wilma	12 tuntiin asti korvattava tunti tunnista. Tämän jälkeen yksilöllinen OHR ja tapauskohtainen suunnitelma asian hoitamiseksi. 20h jälkeen lastensuojeluilmoitus.

Rike	Seuraamus	Ilmoitus / kirjaaminen	Muuta huomioitavaa
Väkivalta	Jälki-istunto / kirjallinen varoitus /koulusta erottaminen	Jälki-istunto Wilma-lomakkeeseen Kirjallinen varoitus: Rehtori tekee kirjallisen päätöksen Wilma Koulusta erottaminen (monijäseninen toimielin)	Kirjallinen varoitus: Tarjottava riittävä oppilashuolto. Kuulemistilaisuudessa käyty keskustelu ei ole kasvatuskeskustelu. Yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Kirjallinen varoitus: huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Päätös annettava tiedoksi huoltajille.
Puhelimen luvaton käyttö	Puhelimen takavarikointi lopputunniksi. Puhelin viedään rehtorille / apulaisrehtorille	Huoltajlle tiedoksi: Wilmaan tuntimerkintöihin miinus	Mikäli oppilas kuitenkin omalla puhelimen käytöllään häiritsee oppitunnin sujuvuutta, on opettajalla oikeus ottaa puhelin pois tunnin ajaksi.
Päihteet: tupakka / nuuska	Kasvatuskeskustelu ja kolmannen kasvatuskeskustelun jälkeen ohjaus päihdesairaanhoidtajalle / koulukuraattorille +lastensuojeluilmoitus	Mahdollisimman pian huoltajalle. Lastensuojeluilmoitus (huoltajlle tiedoksi) Wilmaan kasvatuskeskustelu-merkintä	Takavarikointi

Rike	Seuraamus	Ilmoitus / kirjaaminen	Muuta huomioitavaa
Päihteet: Alkoholi	Kirjallinen varoitus	Yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Kirjallinen varoitus: huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Päätös annettava tiedoksi huoltajille.	Katso erillinen ohjeistus päihtyneen oppilaan hoitoon ohjaamisesta, perehdytyskansiosta Kirjallinen varoitus: Tarjottava riittävä oppilashuolto. Kuulemistilaisuudessa käyty keskustelu ei ole kasvatuskeskustelu.
Koulun alueelta poistuminen	Kasvatuskeskustelu	Huoltajille / Wilma (kasvatuskeskustelu)	Muuta huomioitavaa: Järjestyssäännöissä määritelty koulujen välituntialueet
Tekemättömät läksyt	0.-2.-luokka opettajan harkinnan mukaan 3.-6.- luokka tekemättömät läksyt koulun jälkeen / välitunnilla 7.-9.-luokat 3 unohdusta samassa oppiaineessa / kk → läksyjen tekeminen parkissa	Huoltajille: Wilmassa läksymerkintä + tieto, jos oppilas jää koulun jälkeen	

KAKE-lähetete

Oppilas: _____

Luokka: _____

Kasvatuskeskustelun määrääjä: _____

Kasvatuskeskustelun määräyspäivä: _____

Kasvatuskeskustelun syy:

Wilman negatiiviset merkinnät (4kpl)	
Epäasiallinen käytös	
Koulun alueelta poistuminen	
Lunttaaminen / vilppi väärennös	
Tupakointi / nuuska	
Törkeä käytös toista henkilöä kohtaan	
Ilkivalta koulurakennusta, koulun irtaimistoa, henkilökunnan tai oppilaan omaisuutta kohtaan	

Kasvatuskeskustelun määrääjän pohjatiedot tapahtuneesta:

LIITE 3 Vesilahden yhtenäiskoulun poissaoloihin puuttumiseen toimintamalli

